

NR. 2 / JUNI 2011

magasinet

Feltflyveplads: **Ny opgave for flyverne**

Side 36-39

06 Justeret
hundetjeneste

10 Der skal flere
fartøjsførere på broen

24 Minister besøgte
deling i Kosovo

34 De frivilliges
ambassadør

HJEMMEVÆRNET

Som læser af Hjemmeværnet får du disse specielle læsertilbud

Dejlid idyl i Rold Skov

- hyggelig kro med naturoplevelser

Rold gl. Kro ★★★

Ved Rold gl. Kro bliver De mødt af røvere. 4 flotte stater markerer, at det var her, røverne fra Rold Skov huserede. Helt risikofrit er et besøg dog ikke. Mange taber nemlig deres hjerte til stedet. Både til den gode mad og den fantastiske natur i og omkring Rold Skov. Men mest af alt taber man sit hjerte til den store gæstfrihed, der altid har kendetegnet Rold gl. Kro.

Pris i kr.
pr. person
i dobbeltværelse

998,-

SPAR KR. 350,-

- 2 x overnatning
- 2 x morgenbuffet
- 1 x champagnevelkomst
- 1 x kaffe og kage
- 1 x 3-retters menu

Priskode
55L

Enkeltværelse: 1.198,-

Valgfri ankomst frem til 30.6.2011
og igen efter 1.9.2011

Lystfiskerophold

- med rigtig krohygge

Hovborg Kro ★★★

Hovborg Kro beliggende i en lille by tæt ved Holmeåen og store granplantager er det ideelle udgangspunkt til en fisketur i "Holmeå", hvor der findes Bæk- og Regnbueørreder. Kroen er også kendt for sine lavloftede krostuer og sin prægtige jyske mad, der laves som i de gode gamle dage. En rundtur på kroen, evt. under kyndig vejledning af kromanden, er noget af en oplevelse.

Pris i kr.
pr. person
i dobbeltværelse

950,-

SPAR KR. 540,-

- 2 x overnatning
- 2 x morgenmad
- 2 x 2-retters menu efter køkkenets valg
- 2 x "smør-selv-madpakke" fra morgenbordet
- 2 x 1 flaske vand
- 2 x opfyldning af kaffe i medbragt termokande

Priskode
67L

Enkeltværelse: 1.150,-

Ankomst alle dage undtagen fredage og lørdage i 2011.

Nydelse og velvære på Bornholm

- oplev Bornholms nye attraktion

Hotel Griffen ★★★★★

Sternningen er noget særligt i Den Bornholmske Diamant Spa på Hotel Griffen, hvor der er lagt vægt på bornholmske materialer, kunst og enestående formidling. Spaområdet er på ca. 1000 m² og breder sig over næsten hele underetagen og videre udendørs mod Østersøen. Ved saunaerne findes kolde og varme bade, isfontæne, fodbade og tyrkisk Haman. Stor udendørs spa.

Pris i kr.
pr. person
i dobbeltværelse

1.425,-

SPAR KR. 412,-

- 3 x overnatning fra fredag-mandag
- 3 x stor morgenbuffet
- Fri entré til Den Bornholmske Diamant Spa incl. lån af badekåbe og badetofler

Priskode
70L

Enkeltværelse: 1.725,-

Ankomst hver fredag hele 2011,
dog undtaget juli måned

Ingen ekspeditions- og afbestillingsgebyr · Forbehold for udsolgte datoer og trykfejl

Bestil nu på:

76 26 19 60

og oplys: Rabatkode 2121 samt priskode · Åbent hverdage kl. 8.30-16.00

Teknisk arrangør:

Danske Kroer & Hoteller

Foto: Ole Friis

20

Feltflyvepladser og frivillighedspriser

Forandring er et af tilværelsens grundvilkår. Også for hjemmeværnet. Det viser indholdet af årets anden udgave af HJV magasinet tydeligt: distriktssammenlægninger, justeret hundeførertjeneste, behov for flere fartøjsførere og nye opgaver som for eksempel udsendelse til Kosovo og etablering af feltflyvepladser.

Det er alle sammen emner, som er tegn på, at frivillige såvel som ansatte hele tiden er – og skal være – parat til at omstille sig og honorere tidens krav. Parat var også modtagerne af årets frivillighedspriser. To kvinder fra Hjemmeværnskompagni 1. Falsterske fik den individuelle pris for deres indsats ved en alvorlig trafikulykke, og Hjemmeværnsskadrille 220 Nordvestsjælland fik kollektivprisen for blandt andet sit fremsynede arbejde med feltflyvepladser. Du kan læse mere om frivillighedspriserne side 40-42 og om feltflyvepladserne side 36-39.

Jakob Eberhardt, redaktør

HJV magasinet

Nr. 2/2011

Ansvarshavende redaktør:

Jakob Eberhardt (DJ)

Redaktion:

Kasper Andersen (DJ)
Tlf. 33 47 93 67
e-mail: hjk-kom-ik1@mil.dk

Charlotte B. Drejka (DJ)
Tlf. 33 47 93 99
e-mail: hjk-kom-ik2@mil.dk

Sekretariat og annoncer:

Joan Schack
Tlf. 33 47 93 89
e-mail: hjvbl@hju.dk

Abonnement

– adresseændring:

For ikke medlemmer skal ændringer meddeles sekretær Joan Schack. For medlemmer sker det automatisk.

Citat:

Artikler må gerne citeres inden for citatreglerne, når det sker med tydelig angivelse af "HJV magasinet" som kilde samt udgivelsesnummer.

HJV magasinet udkommer fire gange årligt. Oplag 55.000.

Design & tryk:

Datagraf

ISSN:

1902-3391
Hjemmeværnskommandoen,
Presseafdelingen, Kastellet 82,
2100 København Ø

HJV magasinet nr. 3/2011
udkommer 28. september 2011.

Forside: Fra demonstration af feltflyveplads 16. april ved Gørlev.
Foto: Ole Friis.

Distrikter byggede bro

1. januar 2011 gik hjemmeværnet over i en ny kommandostruktur, der betød flere distriktssammenlægninger over hele landet. HJV magasinet tog til Fyn for at høre, hvordan sammenlægningen af de to tidligere distrikter – Nordvestfyn og Sydvestfyn – foreløbig er gået.

Foto: Henrik Elo-Jørgensen

18

Indsat mod kabeltyverier

Kompagnichef Bjørn Nielsen-Borup fra Jernbanehjemmeværnskompagni Nykøbing-Falster har sammen med andre hjemmeværnsskolleger støttet Banedanmark, der er plaget af et stigende antal kabeltyverier. Læs mere om indsatsen på baneterrænet

Foto: Ole Bo Jensen

40

Frivillige blev hædret

Frederiksberg Slot lagde rammer til uddelingen af årets frivilligpriser. Og forsvarsminister Gitte Lillelund Bech havde de store roser fremme, da hun overrakte den individuelle pris til Tina Pedersen og Jeanette Ingemann Mathiesen fra Hjemmeværnskompagni 1. Falsterske og kollektivprisen til Hjemmeværnsskadrille 220 Nordvestsjælland.

Indhold

- 04** Leder
- 14** Koncentreret uddannelse
- 28** Opslagstavle
- 29** Nyt om rådsstrukturen
- 30** Landet Rundt
- 36** Interview med chefen for flyverhjemmeværnet
- 43** Idrætsinitiativer
- 46** Kursuskalender
- 48** Hjemmeværnsforeningerne i 1940'erne
- 49** Bøger
- 50** Konkurrence

Militær faglighed i højsædet

Den militære uddannelse og dermed den militære profil er helt central for hjemmeværnet. Det var derfor også det, som forårets imagekampagne fokuserede på. Ved at vise fem forskellige hjemmeværnssoldater signalerede den, at den militære uddannelse gør hjemmeværnet bredt anvendeligt som støtte til totalforsvaret og det civile samfund. Men ét erannoncer. Noget andet – og vigtigere – er, når hjemmeværnsfolk viser, at de løser opgaverne perfekt på baggrund af deres militære uddannelse og en høj militær faglighed. Det viser de frivillige utallige gange herhjemme ved store og små opgaver. Og det viste hjemmeværnets første deling til Kosovo tidligere i år, da den gennem et par måneder bevogtede Nato-lejren Novo Selo. Vi havde i begyndelsen af april fornøjelsen af at besøge delingens soldater og oplevede derfor personligt deres meget flotte løsning af opgaven.

Sikring af at hjemmeværnet også i fremtiden leverer en optimal opgaveløsning og bevarer sin militære profil, er også en del af grunden til, at vi den 1. januar 2011 indførte stillingen Hjemmeværnsinspektør – en helt ny funktion, som skal varetages af oberst Jørn M. Sørensen. Over de næste to år bliver hans opgave at vurdere indledningsvis seks områder inden for hjemmeværnet og fremsætte eventuelle forslag til justeringer og forbedringer af dem. Hjemmeværnsinspektøren vil helt naturligt blandt andet høre de frivillige om deres holdning til områderne, så resultatet i sidste ende bliver til gavn for dem. De seks områder omfatter **politihjemmeværnet, hjemmeværnets reserve, skydning, implementeringen af våbenskabe og kontrol af sikkerhedsinstrukser ved hjemmeværnets myndigheder, hjemmeværnets leveringsdygtige struktur** og sidst, men ikke mindst **underafdelingsfaciliteterne**.

I forbindelse med politihjemmeværnet skal hjemmeværnsinspektøren blandt andet se på belastningen af enhederne. Politihjemmeværnsfolk hører nemlig til blandt de frivillige, der oftest er indsat. Og de mange indsættelser både hos politihjemmeværnet og andre enheder kan i sidste ende "stjæle" al den tid, der er til rådighed til hjemmeværnet for den enkelte frivillige, den tid som også skal bruges til uddannelse. Denne balance præger hele hjemmeværnet. Og derfor er det vigtigt, at alle i organisationen er opmærksomme på skismaet mellem tiden til indsættelser og tiden til uddannelse, så de frivillige til stadighed har mulighed for at uddanne sig og dermed sikre, at hjemmeværnet bevarer sin militære profil og faglighed.

Hjemmeværnsledelsen

Foto: Ole Bo Jensen

Finn Winkler

Chef for Hjemmeværnet

Jens Hald

Kommitteret for Hjemmeværnet

Uddannelser med bid i

↑
Fra
hundefører-
kursus
i Tranum.

Justeret hundeføreruddannelse, indsatsen for at få flere til at uddanne sig til fartøjsførere i marinehjemmeværnet – en af hjemmeværnets længste og mest krævende uddannelser – og fordelene ved at gennemføre hjemmeværnets lovpligtige uddannelse hurtigt. Over de følgende ti sider fokuserer HJV magasinet på

netop disse aspekter af temaet uddannelse. Du kan blandt andet komme med til hundeføreruddannelse i Nordjylland og navigatørkursus på Slipshavn. Og til sidst fortæller en ung hjemmeværnsmand om sine erfaringer med at gennemføre grunduddannelse og resterende lovpligtig uddannelse i et koncentreret forløb.

Helt nye udfordringer til hundene

FAKTA

Lidt om hundeførere og hundetjeneste i hjemmeværnet

Hundeførere skal have mindst 24 timers funktionsrelateret tjeneste om året i underafdelingen.

Der er cirka 170 uddannede hunde i hjemmeværnet og cirka 120 under uddannelse.

Hundeførerfunktion:

Man kan være geværskytte og hundefører i bevogtningsgrupper og politihjemmeværnsgrupper.

Mønstringsprøve 1: Består af følgende øvelser: Lineføring fri ved fod, skud, afdækning, afsøgning af indendørs lokalitet, rondering, sporsøg, patruljetjeneste, stop af person (frivilligt om det er med eller uden bidearbejde) og forsvar af fører. Mønstringsprøve 1 skal bestå en gang årligt.

Mønstringsprøve 2: Består af følgende øvelser: Lineføring fri ved fod, skud, afdækning, feltsøg, sporsøg, patruljetjeneste, stop af person, rondering, indendørs rondering og forsvar af fører. Mønstringsprøve 2 skal bestå en gang årligt.

AF BIRTHE LAURITSEN
FOTO: LARS HORN/BAGHUSET

Justeringer i uddannelseskonceptet skal bringe hjemmeværnets firbenede medlemmer på samme niveau som kollegerne i det faste forsvar.

Det skal være slut med den individuelle funktionsvurdering i hjemmeværnets hundetjeneste. 1. juli træder et nyt koncept i kraft, og derefter vil uddannelsen og – ikke mindst – vurderingen af den være ens i hele landet.

"En klar landvinding," mener Ole Rudolf Larsen, der som koordinerende hundeeinstruktør ved Totalforsvarsregion Nord- og Midtjylland har været med til at udarbejde konceptet.

Det er ophøret af Den Kolde Krig og den udvikling, verden efterfølgende er drejet i retning af, der har været med til at skabe behov for justeringen af hjemmeværnshundens uddannelse, så den i højere grad understøtter

det frivillige værns primære opgave: Bevogtning.

"Og da Hærens Operative Kommando er den største opgavestiller, når det gælder hjemmeværnshunden, har det været ganske naturligt for os at tilpasse uddannelsen, så den matcher hundeføreruddannelsen i det faste forsvar," siger Ole R. Larsen.

"Umiddelbart medfører det nye koncept ikke de helt store ændringer på disciplinerne – snarere marginale ændringer på indholdet i spor og rondering. Men der vil blive stillet øgede krav – både til hund og til hundefører. Hunden skal kunne arbejde mere selvstændigt, og hundeføreren kan dermed forvente at skulle honorere lidt større fysiske krav end i dag," tilføjer den nordjyske hundespecialist.

Som eksempel nævner han, at hunden i fremtidens koncept ikke nødvendigvis – som i dag – skal holdes i snor i forbindelse med bevogtningsopgaver.

"På halvdelen af patruljens givne rute skal den selv kunne finde ud af at søge efter noget, som ikke skal være der. Og når den finder noget usædvanligt – et menneske eller en genstand – skal den blive der, indtil hundeføreren når frem. Efter det gamle koncept kaldes hunden hjem, når den har markeret,

mens særligt mandskab dirigeres til det sted, hvor hunden markerede. Det siger sig selv, at det kræver en langt mere selvstændig hund – og dermed også stiller ekstra krav til hundeføreren,” siger Ole R. Larsen.

Bidearbejder

I kølvandet på ændringerne skal hundene desuden lære bidearbejde, så de om nødvendigt kan anvendes som magtmiddel – mens træningen i at gå på stiger og planker er fravalgt.

Bidearbejdet vil i det nye koncept være det eneste, der kan differentiere uddannelsen af hjemmevernets hunde. Det vil være frivilligt.

”For der er visse hundetyper, som ikke kan trænes til bidearbejde, fordi de ganske enkelt er for venlige, ligesom der er hundeførere, som ikke ønsker, at deres hund skal lære det. De vil i stedet få tildelt de bevogtningsopgaver, hvor det ikke kræves, at hunden skal være løs. Den slags opgaver vil der være også i fremtiden, og forsvarret vil i forbindelse med de enkelte opgaver definere, hvilke magtmidler der må tages i brug,” understreger Ole R. Larsen.

”Men det er en forudsætning, at også hunde uden bidearbejde har bestået resten af mønstringskravene, hvis de skal arbejde i hjemmevernet. Vi skal ikke have et A- og et B-hold,” tilføjer han og erkender, at man kan risikere at skulle sige farvel til hundeførere, som ikke kan klare de nye krav.

Behov for flere

I øjeblikket tæller hjemmevernets hundetjeneste omkring 200 ekvipager – som hund og hundefører tilsammen hedder. Desuden er cirka 150 under uddannelse.

Målet er, at hver region – når behov opstår – skal kunne stille med ti hundeequipager i op til tre dage.

”Det lyder måske ikke af så meget, men det vil kræve mindst fire gange så mange, hvis de tre døgn skal dækkes ind. Der er jo en

grænse for, hvor mange timer i træk en hund er i stand til at arbejde effektivt. Grænsen flytter sig i forhold til de opgaver, der skal løses, og er der tale om en krævende opgave, er en grænse på fire timer realistisk,” siger Ole R. Larsen.

Med det nye koncept bliver det muligt at have en hundefører i hver bevogtnings- og politihjemmevernsgruppe.

Intet racekrav

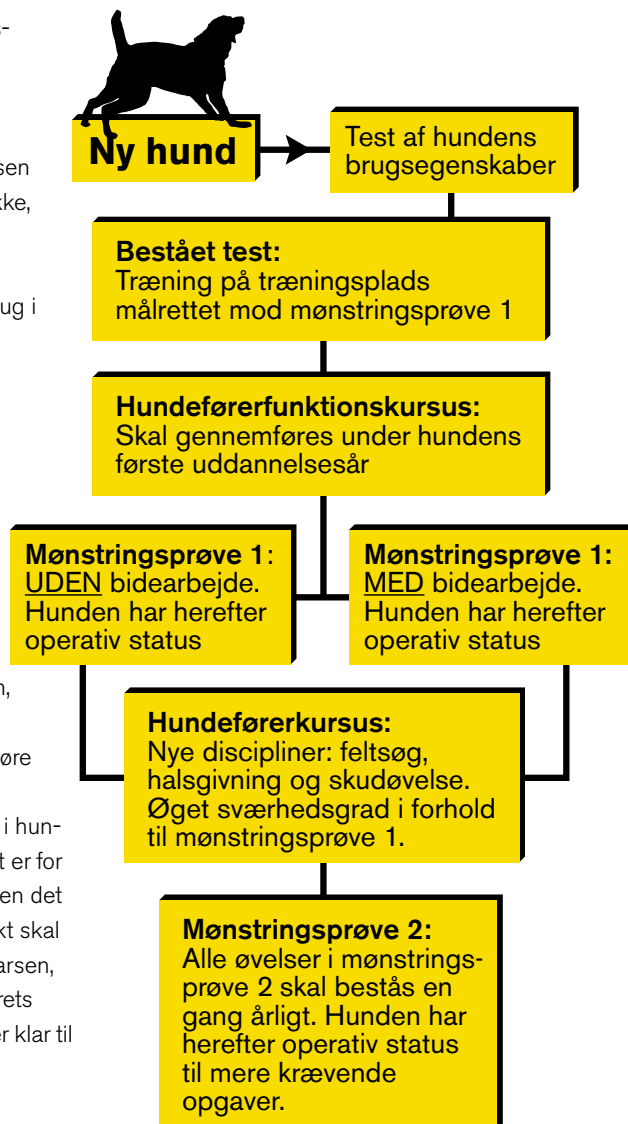
At der sættes nye mål for uddannelsen af hjemmevernets hunde betyder ikke, at der samtidig stilles nye krav til de typer, der kan blive optaget.

”Alle hunde, der er godkendt til brug i Danmark, vil i princippet også kunne komme i hjemmevernet. De behøver ikke engang at være racerene. De skal dog have det, vi kalder en fornuftig brugshundestørrelse,” siger Ole R. Larsen.

Det handler om, at hunden også qua sin størrelse skal kunne virke afskrækkende. Derfor skal hunden godkendes ud fra størrelsen, før den indrulleres til træning, mens træning og mønstringsprøver vil afsløre dens psyk.

”Mange hunde begynder allerede i hundetjenesten, når de er hvalpe, og det er for tidligt at foretage en psykisk test. Men det er klart, at hunden også på det punkt skal være robust,” understreger Ole R. Larsen, der allerede har gennemgået forsvarets hundedommeruddannelse, så han er klar til at bedømme efter det nye koncept.

Uddannelsesvej for hundeførere

Træning i hundehøjde på et funktionskursus i Tranum i april.

”Hunden skal kunne arbejde mere selvstændigt, og hundeføreren kan dermed forvente at skulle honorere lidt større fysiske krav end i dag,” siger Ole R. Larsen.

Hundeførerne glæder sig

HJV magasinet tog til hundeførerkursus en dag i april for at høre, hvad et par instruktører synes om justeringen af hundeførertjenesten.

AF BIRTHE LAURITSEN.
FOTO: LARS HORN/BAGHUSET

Uffes bytteinstinkt testes med succes af figuranten, Ole R. Larsen. I den anden ende af snoren er Uffes ejer, Henrik Larsen.

Der er ingen tvivl om instinktet. Trods Uffes venlige attitude ved han godt, hvad både bidestyr og -ærme drejer sig om.

Det er bytte!

En klar understregning af sandheden i det gamle ord om ikke at skue hunden på hårene.

Uffe er en sort labrador på fire et halvt år og har været hjemmевærnshund næsten altid – endda med så stor flid, at det sidste år blev til et guldmærke. Og forude venter nye udfordringer. Det er her, bidestyr og -ærme kommer ind i billedet.

Uffes ejer – Henrik Larsen – udtrykker da også begejstring over de justeringer, hundeførertjenesten nu bliver genstand for, og som betyder, at hundene skal uddannes til større selvstændighed end i dag.

"Først og fremmest er det en gevinst, at man har taget stilling til, hvad hjemmевærnshundene skal bruges til – med den målrettede og ikke mindst ensartede uddannelse, det vil medføre," understreger han.

Henrik Larsen er fra Odense Dalum og har været medlem af hjemmевærnet i næsten 30 år, og for seks år siden besluttede han at tage sin grå schæferhund med. Den er siden blevet afløst af den sorte labrador.

"Som fører for en bevogtningsdeling oplevede jeg ind imellem at mangle en hund på holdet. Det gav stødet til, at jeg selv gik ind i uddannelsen," tilføjer han. I dag er han – populært sagt – bidt af det.

Da HJV magasinet møder ham i det militære skydeterræn i Tranum, er han instruktør på holdet, hvor hundens og hundeførerens færdigheder vedligeholdes.

Det er også her, han til ære for fotografen demonstrerer hundens bytteinstinkt. For selv om de nye krav først implementeres 1. juli, er han for længst gået i skarp træning for at sikre Uffes fortsatte godkendelse som hjemmевærnshund – til hele viften af krav.

"De nye krav vil ganske naturligt sortere nogle hunde fra. Men det betragter jeg ikke som noget negativt – hjemmевærnet er jo ikke en hyggeforening," siger

Henrik Larsen, mens han giver Uffe en fortjent godbid.

Krav er godt

Grundlæggende har Majbritt Sørensen den samme holdning til fremtidens hundetjeneste. Hun er ansvarlig hundetræner i Dronninglund i Vendsyssel og taler som sin fynske kollega om nye udfordringer.

"Der vil komme bidearbejde, ligesom sporarbejde bliver mere krævende. Vi skal ikke mere fløjte hunden hjem, når den har fundet et objekt, men i stedet gå ud til den. Det stiller nye krav – både til hunden og til hundeføreren," siger Majbritt Sørensen, der for ti år siden begyndte at træne i Politihundeforeningen og et par år senere i hjemmевærnet.

I dag er hun instruktør i begge foreninger og leder af Træningspladsen i Dronninglund. Det betyder, at hun generelt bruger hver aften ugens første fire og ofte også weekenderne arbejdet med hunde.

Brutus blander sig i snævrer om at blive nusset.

Han er kun syv måneder og i lære som hjemmевærnshund. Og Brutus er en rottweiler – akkurat som treårige Kia, der er godkendt efter det gamle program, og som foreløbig er den hund, Majbritt Sørensen har med, når hun er i hjemmевærntjeneste.

"Jeg kan godt lide den selvstændighed, en rottweiler har i modsætning til for eksempel en schæfer, der er mere behagesyg. Det kræver mere af hundeføreren at forme det makkerpar, som hund og fører skal være for at kunne fungere optimalt."

Majbritt Sørensen fortæller om det kick, det giver, når makkerskabet resulterer i toppræstationer.

"Kias første opgave var at afsløre jægeraspiranter på øvelse. Hun tog dem alle.

Majbritt Sørensen er begyndt at træne sin nyeste hund, Brutus, så han er klar til at gå i gang med træningen efter det nye koncept, når det træder i kraft

Hundefolkets weekend

Hvad er det, der er stort, hvidt og brunt og har sorte, godmodige øjne?

Vi er på pladsen uden for Tranumlejren i Nordjylland den weekend, da 62 hundeførere – med deres hunde – fra hele landet er på kursus. For omkring halvdelen handler det om at vedligeholde det allerede tillærte, mens de øvrige træner funktioner, som kan give dem det blå mønstringsstempel.

Og mens vi hos førstnævnte gruppe får beviser på hundens evne til at finde tabte (udlagte) genstande på ronderingen, er det hos sidstnævnte, vi finder svaret på gåden: Det er Hannibal – en amerikansk bulldog, der allerede var tilmeldt hjemmevernet, da Folketinget indførte et fremadrettet forbud mod racen. Han er endnu på hvalpestadiet, mens hans mor for længst har klaret mønstringsprøven og dermed er fuldgyldigt medlem. Hannibal skal lære de grundlæg-

gende regler inden for rondering og god opførsel. Det samme skal resten af holdet, hvis mangfoldighed er lige så stor som blandt de tobenede.

Deres instruktør er Knud Maarup Andersen – adfærdskonsulent fra Danmarks Civile Hundeførerforening, som har viet sit liv til at få mennesker og hunde til at fungere sammen.

Og mens han giver individuel vejledning, bruger andre tiden til at glæde sig over de nye krav, der med det nye koncept er inden for rækkevidde.

For krav er med til at øge den konkurrence, som – ud over samværet – er en motiverende faktor for hundefolket. Derfor er der også bred enighed om én ting: Det gav et enormt løft, da der for fire år siden blev indført danmarksmesterskaber for hjemmevernets hundetjeneste.

Yderligere krav vil kun skærpe interessen for at være med.

Det handler om at være i hundens niveau, viser instruktøren, Knud Maarup Andersen – mens hunden tilsyneladende ikke er helt enig

Der skal nye folk på broen

Allerede nu skal der sættes ind for at få antallet af fartøjsførere i vejret i de kommende år, hvor flere af de nuværende træder tilbage på grund af aldersgrænsen. Og de kommende nye fartøjsførere kan se frem til en funktion med et stort og spændende ansvar.

VEJEN MOD at stå i spidsen for fartøj og besætning indeholder 1.033 timer fordelt på følgende trin, der hver især indeholder flere forskellige moduler:

NAVIGATØRASPIRANT

Ud over den lovpålagte uddannelse skal aspiranten igennem en uddannelse til dækskaptajn og den første navigatøruddannelse (NAV I).

AF JESPER SVENNINGSEN
FOTO: OLE FRIIS

"Det bliver et langt sejt træk, og alle skal bidrage," starter orlogskaptajn Iver Juhl fra Hjemmeværnskommandoen med at slå fast, da HJV magasinet har sat ham stævne for at få et overblik over den store udfordring med at skaffe flere fartøjsførere.

Marinehjemmeværnets uddannelse til fartøjsfører er ikke blot den længste i hjemmeværnet, det er også en af de mest ansvars-

tunge funktioner. Og på grund af en naturlig aldersbetinget afgang blandt mange af de nuværende fartøjsførere er det tid til at sætte alle sejl til for at få kvoten i vejret. Der er simpelthen flere af de unge marinehjemmeværnentsusiaster, der skal se de mange muligheder i at give sig i kast med den lange, men spændende vej imod ansvaret på broen.

Fat i de unge

"Alle de nuværende fartøjsførere har jo været begejstrede for deres opgaver og har alle fungeret godt i deres funktioner, så langt de fleste bliver jo ved til de er 65, som er aldersgrænsen," siger Iver Juhl, der er sagsbehandler på opgaven med at få antallet af fartøjsførere i vejret og altså i første omgang flere aspiranter i gang med uddannelsen. "Vi skal frem imod 2015 "producere" 16 fartøjsførere om året, hvor tallet nu ligger på cirka ni."

Det lyder måske ikke af mange. Men når man tænker på, hvor

mange uddannelsesmoduler, der skal gennemføres, før en ny fører kan stå på broen, er det nu, der skal bejles til de unge. Og et sted at starte er at rekruttere dem i besætningen, der allerede har noget af uddannelsen, foreslår Iver Juhl.

Der er ingen tvivl om, at det er en lang og hård uddannelse at blive fartøjsfører. Men til gengæld får man virkelig også noget ansvar på skuldrene, forklarer marinehjemmeværnets chef, kommandør Jens Walther.

"Fartøjsførerne er marinehjemmeværnets skibschef. Han eller hun har det ultimative ansvar for menneskeliv og dyrt materiel. Derfor er uddannelsen så krævende; belønningen høster man, når der løses vigtige opgaver på havet," siger han.

Mange flere opgaver

Marinehjemmeværnet har allerede nu mange forskellige opgaver for søværnet og samfundet, såsom søredning (SAR),

De 10 kursister på NAV II kurset på Slipshavn i april sad på skolebænken fra fredag aften til søndag middag.

NAVIGATØR

For at blive navigatør og opnå kompetencerne til at styre fartøjet skal man gennemgå blandt andet NAV II og et radarkursus.

VAGTCHEF

Vagtchefen er uddannet til at have ansvaret for, at kursen bliver holdt, hvis ikke fartøjsføreren er på broen, for eksempel ved natsejlads. Kurserne under dette trin i uddannelsen omfatter NAV III og det første kursus inden for søredning (SAR), der ligesom navigationskurserne indeholder komplicerede beregninger for at lægge den mest optimale kurs.

FARTØJSFØRER

For endeligt at kunne få overdraget ansvaret som fartøjsfører skal både det sidste navigationskursus NAV IV og yderligere et SAR-kursus bestås.

Carsten Seersholm har undervist i flere år på navigationsuddannelserne. Han har været fartøjsfører gennem 16 år og øser gerne af sin erfaring og viden til næste generation af fartøjsførere.

”Fartøjsførerne har det ultimative ansvar for både menneskeliv og dyrt materiel. Derfor er uddannelsen så krævende.”

Kommandør Jens Walther,
chef for marinehjemmeværnet

inddæmning af olieudslip og farvandsovervågning (SURVEX), der i højere og højere grad bliver en del af rutinesejladserne. Men på grund af søværnets øgede internationale fokus vil de nationale opgaver til marinehjemmeværnet blive flere og flere. Og der opstår risikoen ved den potentielle nedgang i antallet af fartøjsførere. Besætningerne kan ikke rykke ud med en times varsel, der er det nuværende krav.

”De enkelte frivillige kan jo ikke rykke ud konstant – der bliver nødt til at være flere tilsammen,

end hvis der var tale om fastansatte. For at holde alle besætningerne kørende skal vi have cirka 90 fartøjsførere på landsplan, og hvis vi regner reserver med, skal vi op på 120,” siger Iver Juhl.

Konstruktive tiltag

At få flere unge i marinehjemmeværnet til at gå om bord på den lange uddannelse er ikke noget, der sker fra den ene dag til den anden, og derfor er forskellige arbejdsgrupper i gang med at komme frem til en række tiltag for at gøre det mere smidigt at gen-

nemføre den samlede uddannelse.

Hjemmeværnsskolen er med til at se på, om en linje af befalingsmandsuddannelsen kan målrettes fartøjsførere, og om hele uddannelsen til fartøjsfører eventuelt kan samles på en mere komprimeret måde frem for, at de i alt 1.033 timer hovedsageligt foregår på aftener og i weekender.

Det vurderes også, om fartøjsførere i fremtiden kan modtage et rådighedsvederlag, selvom Iver Juhl understreger, at der bestemt ikke er noget afgjort på det område endnu. Det skal i så fald også

ligge inden for den nuværende økonomiske rådighedsramme.

På rekrutteringsområdet skal informationsofficerer og flotillechefer tidligt informere om muligheden for at gennemføre en lang række spændende uddannelsesmoduler for til sidst at stå som ansvarlig for både fartøjet og besætningen. Derudover svarer fartøjsføreruddannelsen til det såkaldte ”yachtskipper 3” i den civile fartøjsverden, så kompetencerne giver ikke kun muligheder inden for hjemmeværnet.

Fremtidens fartøjsførere

Inden de nye fartøjsførere kan overdrages ansvaret for fartøj og besætning, er der en lang uddannelse foran dem. Og der skal indtages meget information, først i undervisningslokalet og senere på de sejlene kurser.

er allerede på skolebænken

AF BETH WERNER, JOURNALIST
FOTO: OLE FRIIS

"Man skal virkelig ville det. Og jeg tror, der er mange derude, der gerne vil. Så opgaven ligger i at spotte talenterne og så ellers motivere, støtte og opmuntre alt, hvad man overhovedet kan," understreger Carsten Seersholm, fartøjsfører i Flotille 368 Køge – og underviser på navigationskurset NAV II. Foran ham i filmsalen på Uddannelsescenter Slipshavn sidder ti kommende navigatører og suger ny viden til sig om meteorologi og sømandskab en lørdag i april.

Fra sin plads bagest i lokalet

kigger kursusleder, underviser og fartøjsfører i Flotille 369 Holmen, Mogens Timler, ud over kursisterne og skyder på, at omkring halvdelen af dem går videre og fuldfører navigationsuddannelsens fjerde og sidste trin. Og dermed ender som de efterspurgte fartøjsførere, der i visse flotiller allerede nu er brug for.

Foruroligende høj gennemsnitsalder

"Manglen på fartøjsførere på landsplan udgør et lidt blandet billede, men sikkert er det, at gen-

nemsnitsalderen er foruroligende høj," forklarer Carsten Seersholm og tilføjer, at alle kræfter må lægges i for at få uddannet nye fartøjsførere. En af dem bliver måske Jan Rise, 36 år og medlem af Flotille 133 Juelsminde-Vejle i knap tre år.

"Jeg tager det lidt step by step. Lige nu handler det om at fuldføre NAV II og så se, om jeg har lyst til at gå videre derfra. Faktisk er det ikke fartøjsførere, der er størst behov for i vores flotille lige nu, men derimod navigatører. Endog i

sådan en grad, at vi har været nødt til at omlægge en af vores sejlene besætninger til en uddannelsesbesætning."

Fra søværnet til marinehjemmeværnet

Jan Rise er først og fremmest drevet af en ubændig trang til at sejle. Omvendt har et alment befalingsmandskursus skærpet hans appetit på lederjobbet, så det er ikke utænkeligt, at han efter navigatøruddannelsen fortsætter med trin tre og vagtchefuddannelsen.

"At være chef for et skib opfatter jeg som en utroligt udfordrende og spændende opgave, både fagligt og personligt. Det trækker

Kursister og undervisere på NAV II var i april samlet på Slipshavn.

naturligvis, men omvendt har jeg også en kone og tre børn. Og så har jeg også mit arbejde som it-projektleder. Min familie bakker mig op og har også forståelse for, at jeg lægger mange timer i marinehjemmevernet. Alligevel er det nogle gange ikke helt uproblematisk af få uddannelse og sejlads til at hænge sammen med familie og civilt job," siger Jan Rise med et træk på smilebåndet.

Da Jan Rise for snart tre år siden meldte sig ind i marinehjemmevernet, kendte han hverken værnet eller nogle af medlemmerne. Hvad han derimod kendte til, var savnet af at sejle. Jan Rise har en fortid som vagtassistent i søværnets undervandsbåde.

"Jeg forlod søværnet i 2000 for at tage en uddannelse som it-supporter, men i 2008 gik det op for mig, hvor meget jeg savnede at sejle. Valget faldt på flotillen i Juelsminde, der ligger meget tæt på min bopæl."

Jan Rise fremhæver i øvrigt kombinationen af et godt og givende samvær med en fast besætning og de samfundsrelevante og relevante opgaver, som flotillen udfører.

Ville stikke til søs som 14-årig

Fartøjsføreruddannelsen er med sine fem år den længste – og

måske mest krævende – uddannelse i hjemmevernet. Carsten Seersholm blev uddannet fartøjsfører i 1995. Han er lige fyldt 60 år, men har ingen planer om at stoppe, før han fylder 65 år. Han siger grinende: "På det tidspunkt hiver de ganske enkelt fartøjsførerdistinktionerne af mig. Sådan er reglerne."

Da Carsten Seersholm som 38-årig startede i Flotille 366 Holmen, var det opfyldelsen af en mangeårig drøm om at stå til søs. Godtnok i første omgang i en gammel ministryger fra 1941.

"Havde jeg kunnet bestemme som helt, helt ung, var jeg stået til søs efter 7. klasse. Men den ide var mine forældre altså ikke helt med på. Jeg fik så en uddannelse inden for økonomi og har i mange år arbejdet som leder i erhvervslivet," fortæller den 60-årige fartøjsfører.

Men tanken om søen blev ved at rumle i baghovedet på Carsten Seersholm. Og i 1989 tog han så springet og meldte sig ind i marinehjemmevernet. Om sine indtil videre 16 år som fartøjsfører siger han bramfrit:

"Det har fandme været sjovt. Men," slår han fast, "det hele – uddannelsen, togterne og senere undervisningsjobbet – har fordret en meget forstående hustru. Det har jeg heldigvis."

Er ydmyg over for opgaven

Begejstringen nærmest stråler fra Carsten Seersholm, når han fortæller om jobbet som fartøjsfører.

"Lad mig give et eksempel. Forstil dig den første dag, hvor du får en flok helt grønne dækgastaspiranter ombord. De vælter lidt rundt mellem opgaverne – og hinanden. Efter en uges sejlads kører det hele som en velsmurt maskine. Det er simpelthen fantastisk at få lov at opleve."

Som fartøjsfører er Carsten Seersholm meget bevidst om

"Det har fandme været sjovt."

Carsten Seersholm om sine indtil videre 16 år som fartøjsfører.

sit ansvar. Dels over for den 12 mand m/k store besætning, dels over for den givne opgave, men så sandelig også over for den kendsgerning, at han sejler rundt i et skib til 20 millioner kroner.

"Det hele tilsammen betyder, at jeg betragter funktionen med stor ydmyghed."

Stigende antal kursister på NAV IV

Ifølge kursusleder Mogens Timler blev der sidste år uddannet tre fartøjsførere fra Uddannelsescenter Slipshavn. Til dette års

NAV IV kursus er der tilmeldt syv kursister.

"Den stigende interesse for uddannelsen kan måske ses i sammenhæng med dels den mentorordning, der blev indført for to år siden, og dels flotillernes øgede fokus på at spotte og opmuntre potentielle aspiranter," forklarer Mogens Timler.

De fire undervisere, her Mogens Timler, underviser på skift i de forskellige fagdiscipliner.

Trykte søkort, parallellinealer og passere er nyttige og nødvendige redskaber, når der skal lægges kurser og udregnes distancer.

Jan Rise (th.) og hans sidekammerat i gang med en af de praktiske opgaver, som indgår i undervisningen.

AF CHARLOTTE BAUN DREJKA

Kæmpe fordel

at uddanne sig med det samme

Michael Torp Tjørnelund hev sidste år 17 dage ud af kalenderen og gennemførte hele hjemmeværnets Lovpligtige Uddannelse i en køre. Det kan han varmt anbefale.

Da den 25-årige hjemmeværnssoldat Michael Torp Tjørnelund sidste forår fik tilbud om at tage hjemmeværnets Lovpligtige Uddannelse i et stræk, slog han straks til.

Det valg har han bestemt ikke fortrudt i dag. Tværtimod ser han store fordele i at få den Lovpligtige Uddannelse på plads med det samme frem for at strække uddannelsen over tre år, som hjemmeværnet ellers giver mulighed for.

"Det var helt igennem alle tiders. Det gav også god mening at få sat praksis på nogle af de emner, som vi havde berørt på grundskolen," siger Michael, der kom ind i hjemmeværnet i efteråret 2009.

Chancen for at komme hurtigt i mål opstod, da Uddannelsescenter Stensved som led i en forsøgsordning gav Michael og de øvrige grundskolekursister mulighed for at fortsætte direkte på den Resterende Lovpligtige Uddannelse (RLU). Et par håndfulde grundskolekursister takkede ja til tilbuddet.

Set i bakspejlet har den største gulerod først og fremmest været det sociale aspekt og muligheden for at være sammen med nogle af de folk, han lærte at kende under uddannelserne.

"Det skaber altså meget større engagement, gejst og sammenhold at uddanne sig med nogle, du kender. Det er et kæmpe plus," fortæller Michael.

17 dage i alt brugte Michael – ni dage på grunduddannelsen på Stensved Kaserne ved Vordingborg og otte dage på RLU.

"Selvfølgelig er det ikke alle, der kan få fri fra arbejde til at nappe den Lovpligtige Uddannelse i en køre. Jeg var selv ret heldig, fordi min nye arbejdsgiver gav mig lov til at holde lidt ekstra ferie," fortæller Michael.

Hurtigere klar til indsats

Hjemmeværnets Lovpligtige Uddannelse kan tages meget fleksibelt, enten i weekender, som ugemoduler eller i et sammenhængende forløb. Grunduddannelsen bør være i hus inden for det

Foto: Ole Bo Jensen

Michael Torp Tjørnelund valgte at tage den Lovpligtige Uddannelse i et stræk, da chancen bød sig. Han ser store fordele i at få gennemført uddannelsen på en gang.

Der blev lyttet godt efter på den komprimerede grunduddannelse på Uddannelsescenter Stensved i marts 2010.

FAKTA

Lovpligtig Uddannelse

Som nyt medlem i hjemmeværnet skal du gennemføre mellem 250 og 314 timers uddannelse (afhængigt af værnsgren) inden for de første tre års medlemskab.

Den Lovpligtige Uddannelse omfatter:

- Tjeneste i hjemmeværnet, der er ens for alle værn
- Grunduddannelsen, der er ens for alle værn
- Den Resterende Lovpligtige Uddannelse (RLU), der er værnso-pdelt
- Dertil kommer funktionsrelaterede kurser, der er værnso-pdelt

Grunduddannelsen omfatter undervisning i blandt andet:

Førstehjælp, bekæmpelse af farlige stoffer, våbenbetjening, idræt, eksercits, elementær brandbekæmpelse, felt- og vagttjeneste, skadestedslære samt miljølære.

Den Resterende Lovpligtige Uddannelse omfatter undervisning i blandt andet:

Redningstjeneste, almindelig hjælp til politiet, signaltjeneste, orientingslære, våbenuddannelse, småstyrkers kamp, bevogtning i et fredstidsberedskab, opmærksomhedsuddannelse vedrørende terror samt førstehjælp under indsats.

Grunduddannelsen samt den Resterende Lovpligtige Uddannelse kan gennemføres på tre måder:

- Som weekend-moduler
- Som uge-moduler
- Eller i et sammenhængende forløb. Som noget nyt kan du således i år gennemføre den Lovpligtige Uddannelse på HJV Bootcamp i sommerferien fra 24. juni til 16. juli.

 Læs mere om hjemmeværnets Lovpligtige Uddannelse på: www.hvs-info.dk/gru/

første år, fra man bliver medlem af hjemmeværnet. I alt har man tre år til at gennemføre den Lovpligtige Uddannelse. Selv om der er mulighed for at tage uddannelsen i enkelte småbidder, er Michael super glad for det komprimerede forløb.

"Jeg er sikker på, at jeg skulle have taget mig meget mere sammen, hvis jeg efter grundskolen skulle have gennemført RLU'en drypvis over en treårs periode sammen med nye mennesker. Jeg synes, det meget federe at følges med de samme mennesker på en uddannelse," siger Michael.

Han kan huske, at nogle af de andre fra grunduddannelsen sagde, at de ikke gad fortsætte på RLU'en med det samme. Men i dag har flere af dem fortrudt, de ikke sprang til, da de fik chancen.

"Modellen har jo den klare fordel, at du med den Lovpligtige Uddannelse i hus meget hurtigere er klar til at fortsætte din karriere i hjemmeværnet og hurtigere kan påtage dig en funktion," pointerer Michael, der i dag er tilknyttet Hærhjemmeværnsdistrikt Midt- og Vestsjælland, hvor han blandt andet skriver nyheder til deres hjemmeside.

En rød tråd

En anden gevinst ved det komprimerede uddannelsesforløb er, at man som nyslået hjemmeværnsmedlem nemmere kan se en rød tråd i uddannelserne og får sat praksis på nogle af de færdigheder, som man lærer på grundskolen.

"Alt det nye, som du har lært på grundskolen, det giver rigtig god mening, når det bliver brugt i praksis på den Resterende Lovpligtige Uddannelse. Det gav en ekstra dimension til vores nyervervede viden," husker Michael Torp Tjørnelund.

På RLU er der i det tætpakkede program blandt andet fokus på brand, redning, almindelig hjælp til politiet, førstehjælp og bevogtning. Undervisningen foregår som en god kombination af teori og praktiske øvelser.

"Os kursister, der var gået direkte fra grundskolen og på RLU, var altså også meget bedre til at arbejde som et hold – det er jo også en god evne at opøve," fastslår Michael.

Han er i de hele taget varm fortaler for hjemmeværnets uddannelser. De er alfa og omega og omdrejningspunktet for hjemmeværnets fortsatte succes, mener han.

"Det er afgørende, at hjemmeværnets uddannelser hele tiden lever op til de krav, som vore arbejdsgivere stiller til os. Derfor er det naturligvis også vigtigt, at vi hjemmeværnssoldater er med på beatet og er veluddannede, så vi kan løse de stillede opgaver," siger Michael.

Spritnyt initiativ

Uddannelse af sikkerheds- og bered-
skabsrådgivere er et nyt initiativ, som
virksomhedshjemmevernet gennemfører i
fællesskab med samarbejdspartner.

Virksomheds-
hjemmever-
net videre-
uddanner
en forbin-
delsesof-
ficersgruppe bestående af blandt
andre reserveofficerer og frivillige
hjemmevernsfolk – alle med
en uddannelsesmæssig eller
arbejdsrelateret relation til en af
de samfundsvigtige sektorer. I
koordination med samarbejds-
partnerne, som eksempelvis
Beredskabsstyrelsen, er der
netop iværksat uddannelse af en
pulje sikkerheds- og beredskabs-
rådgivere. Det er forbindelsesof-
ficersgruppen, der efter en ekstra
uddannelse kan yde sektorspecif
støtte til blandt andet små og
mellemstore virksomheder ved for
eksempel at øge kendskabet til

sikkerheds- og beredskabsom-
rådets betydning for de sam-
fundsvigtige virksomheder og de-
res tværfaglige rolle i samfundets
samlede beredskab. Forberedel-
serne til denne nye uddannelse
er i fuld gang; således gennemfø-
res en pilotuddannelse 8.-9. juni,
hvor et mindre antal reserveof-
ficere og hjemmevernsfolk
gennemfører uddannelse i emner
som eksempelvis det sårbare
samfund, samfundets beredskab
og krisestyring samt helhedsori-
enteret beredskabsplanlægning.
Uddannelsen gennemføres af
Hjemmevernskommandoen og
Beredskabsstyrelsen i fælles-
skab. I løbet af efteråret skal
den erhvervede viden afprøves
under øvelser og i samarbejde
med nogle af de samfundsvigtige
virksomheder.

AFTALER

I øjeblikket har virksomheds-
hjemmevernet indgået sam-
arbejdsaftaler med følgende
virksomheder:

- Trafikstyrelsen, Energistyrel-
sen og IT- og Telestyrelsen
- TDC A/S
- DSB (gammel aftale – under
fornyelse)
- Banedanmark
- Regionstog A/S
- Postdanmark A/S
- DR
- Energinet.dk
- EnergiMidt A/S
- Vattenfall A/S
- Amagerværket, Vattenfall
A/S
- Fynsværket, Vattenfall A/S
- Nordjyllandsværket, Vatten-
fall A/S
- DONG Energy

DONG Energy har efter et læn-
gere forhandlingsforløb netop

meddelt, at de er interesse-
rede i at udvikle samarbejdet
imod en B-aftale. Der er tale
om potentielt 19 centrale og
decentrale kraftværker samt to
gasinstallationer – et samar-
bejde, der vil få afsmittende
virkning på det lokale hjemme-
værn over hele landet.

B-aftaler:

Virksomheders tilknytning til
virksomhedshjemmevernet kan
også ske uden oprettelse af
enheder på virksomheden, idet
der kan etableres en såkaldt
B-aftale. Ved en B-aftale kan
virksomhedens sikkerheds- og
beredskabskoordinatorer som
B-medlemmer (ikke fuldgyl-
dige medlemmer – kun meget
reduceret uddannelse, ingen
mødepligt og ingen iklædning)
modtage nyhedsbreve, del-
tage i gå hjem-møder og årligt

Lidt om virksomhedshjemmeværnet

Tre grene under virksomhedshjemmeværnet skal være med til at sikre infrastrukturen i samfundet i tilfælde af ulykker eller katastrofer

I Danmark findes en række offentlige og private virksomheder, som har vital betydning for den enkelte danskers almindelige dagligdag og sikkerhed, og for at hele samfundet kan fungere. Det drejer sig om virksomheder inden for trafik, kommunikation, forsyning af el, vand, varme og gas samt fødevarerproduktion, sundhedsvæsen, it og finans.

Virksomhedshjemmeværnet arbejder tæt sammen med de enkelte virksomheder over hele landet for at sikre tryghed og stabilitet i Danmark. Virksomheden kan få tilknyttet et virksomhedshjemmeværn efter indgåelse af en rammeaftale med de berørte styrelser og en samarbejdsaftale med den enkelte virksomhed. Hvis der indgås en aftale om at etablere et virksomhedshjemmeværn, indgår de hjemmeværnsfolk, der er ansat i den pågældende virksomhed i enheder, der tilknyttes virksomheden. Enhedernes tjeneste foregår altså primært inden for virksomhedens geografiske arbejdsområde.

Medlemmerne i virksomhedshjemmeværnet uddannes og trænes i at sikre og beskytte særligt sårbare anlæg og installationer, men modtager som alle andre hjemmeværnsfolk også uddannelse inden for fag som førstehjælp, brandbekæmpelse, miljøopgaver og almindelig hjælp til politiet.

Der har været hjemmeværnsenheder på danske virksomheder, siden hjemmeværnet blev oprettet, og derfor har virksomhedshjemmeværnets tre eksisterende grene – energi-, tele- og jernbanehjemmeværnet – alle 60-års-jubilæum i 2011.

Enhederne blev oprettet ud fra devisen: "Hvem andre end virksomhedens egne ansatte ved, hvordan deres virksomhed bedst sikres?". De kender deres arbejdsplads og jobområde og er tæt på, hvis en naturkatastrofe eller terrorhandling skulle indtræffe. De har mødepligt og kan stille op i uniform og om nødvendigt bevæbnede.

Foto: Ole Bo Jensen

Virksomhedshjemmeværnet har tidligere været indsat på virksomheder som her på Amagerværket.

deltage i to kompetence-udviklingsperioder af hver to dages varighed. På denne måde skabes kontakten mellem hjemmeværnet og den samfundsvigtige virksomhed, hvorved hjemmeværnet ofte vil kunne deltage i beredskabsøvelser og i tilfælde af natur- eller menneskeskabte hændelser umiddelbart kunne støtte på baggrund af allerede opnået kendskab til virksomheden.

”PAS PÅ BANEN”

Uddannelse og indsættelse i virksomhedshjemmeværnet

Flere af virksomhedernes installationer eller anlæg er af en sådan struktur, at det kræver en forudgående sikkerhedsmæssig uddannelse for at kunne opholde sig inden for perimeterhegnet. Derfor gennemfører Virksomhedshjemmeværnsdistriktet (VHD) ”Pas på banen”-kursus og tilsvarende uddannelser for ophold på kraftværker eller på større el- og teleinstallationer for alle i VHD.

Virksomhedshjemmeværnets støtte til virksomhederne er alene almindelig hjælp. Hvis værnet skal indsættes til bevogtningsopgaver (særlig hjælp), kræver det politiets rekvision. I de sidste par år har der været en stor stigning i indsatsopgaver, blandt andet observationsopgaver på kraftværker, tilsyn med perimeterhegn omkring større el-installationer, observationsopgaver på jernbaneterræn (for eksempel efter kobbertyverier for at hindre de sikkerhedsmæssigt store problemer, der opstår når kobberet fjernes – se artikel på følgende sider). Derudover kan virksomhedshjemmeværnet deltage i:

- Afspærring, adgangskontrol og/eller tilsyn med et bestemt afgrænset område, lokalitet eller objekt.
- Observation mod et bestemt afgrænset område, lokalitet eller objekt.
- Varsling og evakuering af personer inden for et bestemt afgrænset område, lokalitet eller objekt.
- Eftersøgning efter personer og/eller afsøgning efter effekter.
- Deltagelse i planlægning og gennemførelse af beredskabsøvelser.

”Skønt med en skarp opgave”

AF CHARLOTTE BAUN DREJKA

Kompagnichef Bjørn Nielsen-Borup fra Jernbanehjemmeværnskompagni Nykøbing-Falster har sammen med andre hjemmeværnsskolleger støttet Banedanmark, der er plaget af et stigende antal kabeltyverier.

Foto: Henrik Eib-Jørgensen

JERNBANE- HJEMMEVÆRNET

Jernbanehjemmeværnet, der i år kan fejre 60-års-jubilæum, er en del af samfundets beredskab og skal være med til at sikre samfundets vitale infrastruktur. Men jernbanehjemmeværnet er ikke at sammenligne med et privat vagtværn og løser ikke driftsmæssige opgaver. Dets medlemmer får en særlig sikkerhedsmæssig uddannelse for ophold på et banelegeme, og de træder gerne til i opgaver, hvor de kan træne deres kompetencer.

Kompagnichef Bjørn Nielsen-Borup fra jernbanehjemmeværnet har i foråret været med til at støtte Banedanmark, der er særdeles plaget af kabeltyveri. ”Det har været en spændende skarp opgave,” siger han.

Enhver, der har stået i nærheden af et baneterræn i en hvilken som helst stationsby i Danmark blot et stykke tid, erfarer hurtigt, hvorfor man som menigmand ikke må spadserere rundt på banens område, men skal tage sig i agt. For hele tiden kommer der endnu et rullende tog drønende forbi og gør et ophold her til en farlig situation.

For kompagnichef Bjørn Nielsen-Borup fra Jernbanehjemmeværnskompagni Nykøbing Falster er det anderledes. Med 23 år som lokomotivfører i DSB og et mangeårigt medlemskab af jernbanehjemmeværnet har han erfaringen og den nødvendige uddannelse til at færdes sikkert i og omkring Danmarks skinneland.

Derfor var det også naturligt at trække på hans og en række øvrige medlemmers assistance, da Banedanmark i foråret anmodede om støtte til blandt andet at få observeret på strækninger på S-togsnettet, der har været udsat for kabeltyverier. Problemet er eskaleret voldsomt i 2011 og har blandt andet medført store forsinkelser for passagererne.

”Netop virksomhedshjemmeværnets medlemmer uddannes og trænes specielt i at sikre og beskytte sårbare anlæg og installationer. Så vi er en oplagt samarbejdspartner,” understreger chefen for Virksomhedshjemmeværnsdistriktet, oberstløjtnant John Flarup.

Lå skjult på udvalgte poster

Bjørn Nielsen-Borup koordinerede indsættelsen sammen med en række andre kompagnichefer. Ud over folk fra hans eget kompagni omfattede den blandt andet også kolleger fra jernbanehjemmeværnskompagnierne København, Amager og Roskilde.

”Vi var indsat to gange fortrinsvis om natten,” fortæller Bjørn Nielsen-Borup.

Med særligt natobservationsudstyr lå hjemmeværnssoldaterne skjult på forskellige poster, så de kunne melde tilbage om eventuelle uregelmæssigheder til en kommandostation. Herfra blev informationerne givet videre til politiet og Banedanmark. Kommunikationen foregik ved hjælp af SINE-radioer og mobiltelefoner.

For Banedanmark var det en stor

fordel, at hjemmeværnssoldaterne opererede i det skjulte af hensyn til opgavens karakter. For kompagnichefen var det spændende og nærværende at være med til at løse en skarp opgave, som jernbanehjemmeværnet har øvet så mange gange før, men som nu kan suppleres med gode erfaringer fra en operativ indsats under forholdsvis enkle forhold.

”Jeg håber da bestemt, vi får flere af den type opgaver. Der er jo ingen tvivl om, at kabeltyverierne udgør en alvorlig sikkerhedsrisiko. Det viser også, at jernbanehjemmeværnets soldater med deres helt særlige uddannelse har en vigtig mission i forhold til en så samfundsvigtig infrastrukturvirksomhed som Banedanmark,” siger Bjørn Nielsen-Borup.

Fra Banedanmarks side er der allerede givet positivt tilsagn om at fortsætte samarbejdet.

”Indsatsen er et godt eksempel på, at virksomhedshjemmeværnet er en respekteret partner i samfundets samlede beredskab. Det kan vi kun være tilfredse med,” siger John Flarup.

← Kobberkablet som det grønne er snart for tid.
Afløseren er jernkablet ved siden af.

Foto: Banedanmark

Virksomhedshjemmeværnet har flere gange i foråret støttet Banedanmark med at observere langs jernbanestrækninger, der har været udsat for kabeltyverier.

Beredskabskoordinator i Banedanmark,
Allan Rasmussen.

Foto: Charlotte Baun Drejka

Hjemmeværnet hjælper Banedanmark

AF CHARLOTTE BAUN DREJKA

Banedanmark har den seneste tid oplevet en voldsom stigning i kabeltyverier både på S-togsnettet og langs jernbanestrækninger i Danmark. Tyvene er gået efter kobberet i kablerne og har været på færde både på Banedanmarks lagre og langs banestrækningerne. Alene i 2010 fik Banedanmark stjålet over 20 kilometer kabler, og de registrerede sidste år omkring en halv snes kabeltyverier, hvoraf lidt over halvdelen fandt sted på S-togsnettet. I 2011 er tyverierne markant eskaleret.

"Det er stort problem ikke kun i Danmark, men også i en lang række andre europæiske lande. Alene i Frankrig har jernbaneoperatører fået cirka 40 millioner euro fra regeringen til at bekæmpe tyverierne. Så der arbejdes også internationalt på tiltag, der kan minimere problemet," fortæller beredskabskoordinator Allan Rasmussen fra Banedanmark.

Ud over de store økonomiske tab har kabeltyverierne medført gene-

rende forsinkelser på jernbanenettet for passagererne. De udgør samtidig en alvorlig sikkerhedsrisiko for Banedanmarks tekniske personale, som kan risikere at blive udsat for farlig fejlstrøm i forbindelse med deres arbejde, når kablerne mangler, oplyser Allan Rasmussen.

På den baggrund rekvirerede Banedanmark i foråret assistance fra virksomhedshjemmeværnet til at observere langs de udsatte strækninger. Det skete som led i en vifte af tiltag mod kabeltyverierne. Banedanmark skrev blandt andet også breve til naboer i de berørte områder og appellerede til, at de holdt øje med eventuel mystisk adfærd.

Opgaven blev udført af medlemmer af jernbanehjemmeværnet. Selv om deres observationer ikke umiddelbart førte til anholdelser af kabeltyve, har Banedanmark været meget tilfredse med håndteringen af opgaven.

"Indsatsen har skabt synlighed omkring problemstillingen i forhold til

vore egne medarbejdere. Så den har haft en god signalværdi," siger Allan Rasmussen.

Om selve indsatsen fremhæver beredskabskoordinatoren især hjemmeværnssoldaternes evne til at agere i det skjulte, hvilket har været en væsentlig parameter i forhold til opgavens karakter. Han fremhæver også det faktum, at netop jernbanehjemmeværnets medlemmer med deres baggrund og særlige uddannelse gør dem velegnede til at løse opgaver i et baneterræn, som de kender.

"Så vi har klart et ønske om også i fremtiden at gøre brug af virksomhedshjemmeværnet, når der opstår en sikkerheds- og beredskabsmæssig situation, hvor vi har behov for støtte. Det vil selvfølgelig ske i det omfang, virksomhedshjemmeværnet har ressourcerne til det," siger beredskabskoordinator Allan Rasmussen.

Distriktsbygningen ligger både i et naturskønt område og har infrastrukturen tæt på.

Personalet på distriktet holder et kort møde hver morgen, så alle nye sager kan blive vendt. På den måde minimeres risikoen for, at noget ikke får den fornødne opmærksomhed.

Hvordan gik sammenlægningerne?

I forbindelse med hjemmeværnets nye struktur er der rundt om i landet foretaget omfattende distriktssammenlægninger. Det har betydet ændringer for både ansatte og ikke mindst de frivillige hjemmeværnssoldater, der mange steder har fået længere til distriktets depot. HJV magasinet har taget temperaturen på nogle af de nye distrikter, blandt andet det nye Hærhjemmeværnsdistrikt Fyn.

AF JESPER SVENNINGSEN
FOTO: OLE FRIIS

Selvom hjemmeværnets nye struktur først trådte i kraft ved årsskiftet 2011, begyndte det nye Hærhjemmeværnsdistrikt Fyn allerede samarbejdet i efteråret 2010. HJV magasinet blev vist rundt på distriktets sekretariat og depot for at få et indblik i en af de mange distriktssammenlægninger, der er sket i forbindelse med den nye struktur. I dette tilfælde drejer det sig om to fynske distrikter, der er blevet til ét stort. Og indtil videre har det været en succes.

Når to distrikter skal lægges sammen vil der næsten altid være følelser forbundet med forandringen, og nogen må give sig lidt. Det kunne måske være optimalt med et nyt, neutralt sted at placere det nye store distrikt, men i dette tilfælde var det alligevel naturligt at placere det i det tidligere distrikt Nordvestfyns domicil i udkanten af Odense.

"Der er god plads, så det var ikke nødvendigt at bygge om, og infrastrukturen omkring er god," siger overkonstabel af første grad Kim Slott Nielsen, der er ansat som informationsmedarbejder ved distriktet. "Men en helt afgørende ting for det nye samarbejde var, at vi allerede inden den officielle sammenlægning begyndte at kalde det "distrikt Fyn" og ikke noget med, at "I skal op til os"."

Succes kræver fælles forståelse

Det er et gennemgående element ved den fynske sammenlægning, at alle fra starten bakkede op om sammenlægningen – både de civile og militære medarbejdere fra begge distrikter.

"Jeg tror, det er gået så gnidningsfrit, som det kunne. Vi har fået solgt budskabet godt, og alle på det frivillige niveau har ac-

cepteret forandringen og arbejder med på det," siger distriktschef oberstløjtnant Henrik Graven Nielsen. "Forandringen er kommet for at blive, og så kan vi lige så godt hive så meget arbejdsglæde frem som muligt. Det var budskabet til den ansatte del af strukturen, og den holdning har alle været med på fra starten."

Et konkret element i løsningen af den nye strukturs leveringsdygtighed i forhold til at levere service til underafdelingerne er, at depoterne kører materiel ud til såkaldte dropdepoter. Her kan underafdelingernes forsyningsbefalingsmænd så hente det bestilte materiel.

Derfor fyldte medarbejdere fra depotet på Fyn for nylig en lastbil med nye uniformsdele og kørte til Hjemmeværnskompagni Lange-land, som havde samlet 60 ud af 72 hjemmeværnssoldater.

I forbindelse med distriktssammenlægningen havde de to kompagnichefer Jannik Jensen (tv.) og Per Christiansen mange administrative opgaver, blandt andet at overdrage et antal hjemmeværnssoldater fra et kompagni til et andet.

"Jeg er imponeret over, at så mange var mødt op, og selvom vi også har oplevet mere beskedne fremmøder, fornemmer jeg en stor opbakning fra de frivillige," siger Henrik Graven.

Ikke lutter roser

Selvom Kim Slott overordnet er tilfreds med sammenlægningen, er han dog ikke fuld af lutter rosende ord om processen. For efter sammenlægningen bestod de civile medarbejdere i sekretariatet af fem personer, hvor de to tidligere distrikter tilsammen bestod af ni personer.

"Det er i orden med besparelser i forbindelse med en forandring i strukturen. Men at sekretariatet i det nye distrikt er skåret ned til fem medarbejdere, ligesom det tidligere distrikt Nordvestfyn, er som at sige til folk: "Det, I lavede tilsammen før, kan klares af det halve antal medarbejdere". Og det synes jeg er temmelig ærgerligt ikke mindst på mine civile kollegers vegne," siger han.

Den kollegiale indsats har alle på sekretariatet dog været meget fokuserede på, og alle har hjulpet og forberedt hinanden på, at der

jo ikke var et job til alle i den nye struktur, forklarer sekretariatsleder Ulla Schmalfeldt og fremhæver loyaliteten over for både distriktet og hinanden.

Forandringer kan være nødvendige

De to kompagnichefer Jannik Jensen og Per Christiansen synes begge, at sammenlægningen er gået smertefrit. Så smertefrit som den kunne, selvom det både har påvirket medarbejderstaben og kompagnierne.

Nogle frivillige hjemmeværnssoldater er flyttet fra det tidligere Stabskompagni Sydbyn til et nyt kompagni, da distriktets nye stabskompagni er placeret i Odense.

"Distriktet har jo kun ét stabskompagni. Til gengæld er mit kompagni omformet til et

områdekompagni og hedder nu Hjemmeværnsskompagni Sydbyn," siger kompagnichef Per Christiansen. "Og i den proces har vi overdraget godt ti mand til det nye stabskompagni. Men sådan er det nu engang. Nogle gange skal der forandringer til, og jeg kan for eksempel godt se de økonomiske fordele ved sådan en distriktssammenlægning."

Hans kollega har dog en lille indvending: "Vi har ventet lidt på nogle nye stillingsnumre til de folk, der skulle flyttes op til det nye stabskompagni. Tallene skulle komme fra Hjemmeværnskommendoen, når billedet af det nye kompagni var klart. Men vi har jo godt vidst, at alle har haft nok at se til i denne proces," siger Jannik Jensen, der i forbindelse med sammenlægningen var næstkommanderende i det tidligere Stabskompagni Nordvestfyn og nu er fungerende chef for Hjemmeværnsskompagni Bogense.

Men hvad så med den nye struktur – er den leveringsdygtig, når det kommer til den service, som underafdelingerne har behov for? Til det svarer begge kompagnichefer ja.

"Vi får den service, vi har brug

Distriktsbygningen har god plads inden for, så et løbehjul er faktisk et tidsbesparende værktøj i hverdagen for Kim Slott Nielsen og hans kolleger.

for, men jeg har jo også samme depot som tidligere. Faktisk er der kommet flere folk til depotet," siger Jannik Jensen fra den nordlige del af distriktet og suppleres af Per Christiansen: "Det kræver lidt mere af kompagnicheferne og forsyningsbefalingsmændene, fordi der skal laves bestillinger via mail. Hvor vi tidligere bare skulle tage hen på depotet og få det udleveret, skal det nu planlægges i forhold til satellitdepotet, som Svendborg er blevet. Men der er åbent en dag om ugen frem til klokken 20, så vi mærker faktisk ikke den store forandring. Depotet skaffer det, vi har brug for."

Både Jannik Jensen og Per Christiansen mener, at distriktet har forberedt sig så godt, som det kunne.

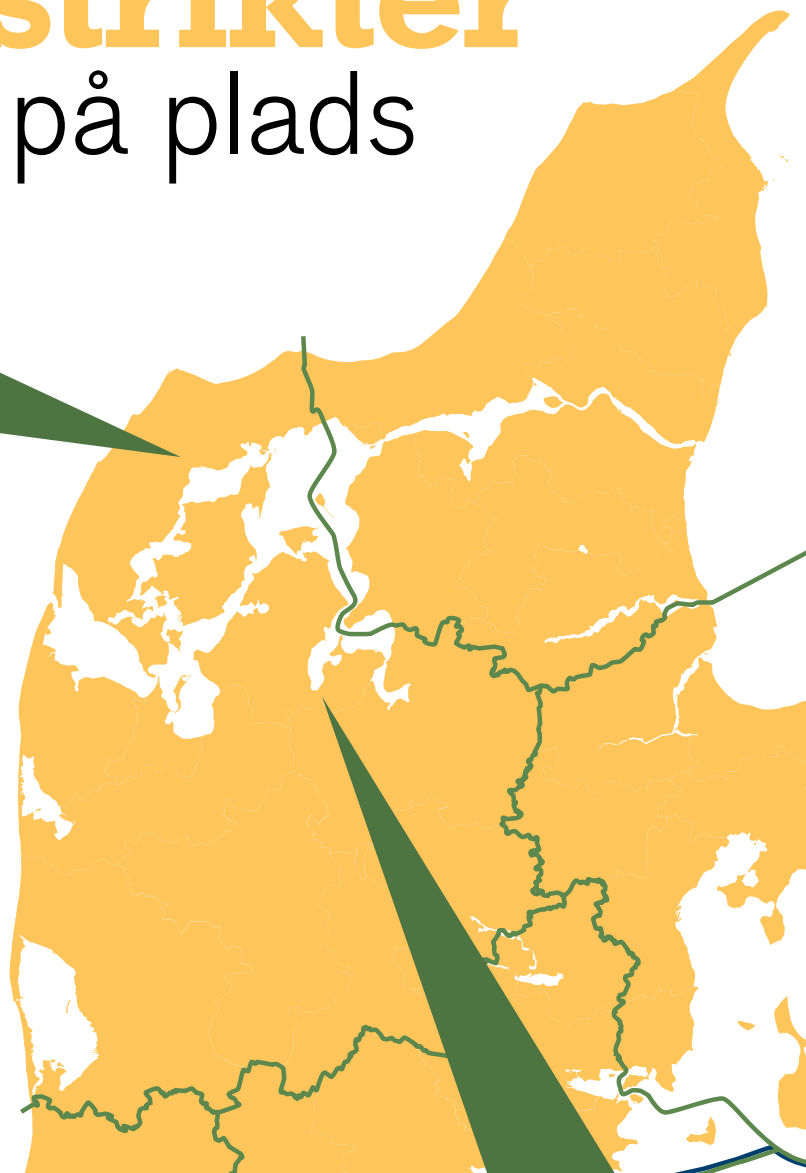
"Det kræver jo en fælles forståelse af alle involverede, og forandringer kan jo også give et los bagi," siger Per Christiansen med et grin.

De nye distrikter er ved at være på plads

PREMIERLØJTNANT JESPER HJORTSHØJ,
CHEF FOR HJEMME-
VÆRNSKOMPAGNI THY

"Vi er godt klar over i underafdelingerne, at ting tager tid. Vi er gået fra et geografisk stort distrikt til et geografisk endnu større distrikt, så vi kender godt til afstanden. Det har været en svær opstart med mange nye personer, men det har vi nu fået styr på underafdelinger og distrikt imellem. Et nyt tiltag er, at en lastbil kommer ud til os med materiel. Det har jeg store forventninger til. Måske kunne forsyningsbefalingsmanden have et lidt større udvalg ved, at depotet kan lægge udrustningsdele i hjemmевærnscenteret, så forsyningsbefalingsmanden kan modtage det der. Al begyndelse er svær, men hvis de nye tiltag kommer til at fungere, skal det nok blive godt."

MAJOR POUL-ERIK EBBE ANDERSEN,
CHEF FOR HÆRHJEMMEVÆRNSDISTRIKT
MIDT- OG VESTJYLLAND

Sammenlægning af distrikterne Herning, Holstebro, størstedelen af Viborg og en mindre del af Himmerland-Thy.
Distriktsbygning på Skive Kaserne.

"Der er stadig mange løse ender, der må tages hen ad vejen. Men vi er godt på vej. Som det er nu, er vores depot delt imellem Ikast og Skive, men vi skal have renoveret det i Skive og bygge til, så det nye distriktsdepot bliver tidsvarende. For at den nye struktur kan være leveringsdygtig, er et af

de nye tiltag, at en lastbil køres fra depotet ud til underafdelingerne med materiel. Det kan ikke hjælpe noget, at folk skal køre alt for langt, så det er en naturlig konsekvens af den nye struktur. Indtil nu har vi fået positive tilbagemeldinger."

KAPTJAN LARS ERIKSEN, CHEF FOR HJEMMEVÆRNSKOMPAGNI ODSHERRED

"Efter min mening er distrikterne generelt blevet for store, og hos os er der ingen af de tidligere civile medarbejdere, der er flyttet med til det nye hovedkvarter i Skalstrup. Distriktet gør det så godt de kan, og de skal også have tid til at få alt på plads. Tilmelding til kurser og skydning kører godt. Vi får dog færre henvendelser om medlemskab under rekrutteringskampagnen. Om det så ligger hos distriktet eller kommandoen, ved jeg ikke. Depotet kører rimeligt med Holbæk som filialdepot. Det kræver lidt mere tilpasning, for nu skal alt bestilles og så hentes på én gang en gang om måneden. Men det er ok."

Distriktssammenlægningerne, der nu matcher politikredsene, stiller store krav til de nye distrikter og deres chefer. Her kan du læse nogle vurderinger af servicen for underafdelingerne. I det forrige nummer af HJV magasinet bragte vi en artikel om sammenlægningen af de to flyverhjemmeværnsdistrikter til ét landsdækkende distrikt. Chefen for distriktet, oberstløjtnant Jan Gert Andersen og næstkommanderende major Ulrich Erhardtson blev

interviewet om den store sammenlægning. På disse sider kan du nu også læse en kommentar af chefen for en af de eskadriller, der ligger i yderkanten af det nye store distrikt. Marinehjemmeværnet fastholder i den nye struktur to distrikter, ligesom virksomheds-hjemmeværnet også fortsætter med at være ét landsdækkende distrikt.

MAJOR JOHN SVÆRKE, CHEF FOR HÆRHJEMMEVÆRNS-DISTRIKT MIDT- OG VESTSJÆLLAND

Sammenlægning af de to distrikter Køge Bugt og Vestsjælland. Distriktsbygning på Flyvestation Skalstrup.

"Servicen må ikke forringes, så vi har et nyt hoveddepot

i Skalstrup og Holbæk som filialdepot. Egentlig er faciliteterne i Skalstrup for små, både til personalet og depotet, så det skal udbygges, men vi ved dog ikke hvornår. Holbæk Kaserne huser nu kun hjemmeværnet, men skal afhændes, så vi måske ender med en aftale om at leje en del af kaserne i fremtiden. Men den ændring må ikke falde sammen med ombygningen af vores faciliteter på Skalstrup, for i den periode skal Holbæk fungere

som midlertidigt primært servicecenter. Vi vil og skal opretholde samme serviceniveau overfor alle underafdelinger, som også omfatter flyverhjemmeværnet og serviceansvar overfor marinehjemmeværnsfartøjer. Men vi lukker ikke ét depot ned uden, at et andet er klar. Selve distriktssammenlægningen er gået godt. Vi har taget det bedste fra begge distrikter og har fra starten droppet al snak om en "dem" og "os"-kultur. Vi blev også enige om, hvordan de traditionelle arrangementer skulle foregå i det nye fælles distrikt."

KAPTJAN BJARNE CARLSEN, CHEF FOR HJEMMEVÆRNS-ESKADRILLE 232 SYDSJÆLLAND-MØN

Flyverhjemmeværnsdistriktet er placeret på Flyvestation Karup med en distriktsfilial i Jonstruplejren ved København.

"Jeg synes umiddelbart, at det er gået godt. Den store

udfordring er at de to distriktskontorer skal gøre tingene på samme måde. For os er det jo lige meget hvor en ordre kommer fra, men jeg kunne godt tænke mig lidt flere informationer fra Hjemmeværnskommandoen. Jeg har ikke noget problem med sammenlægninger; det har vi været vant til i flyverhjemmeværnet. Men én ting har gjort processen til en større udfordring. I

samme periode har vi haft gang i 'Operation stamkort' for at gennemgå DeMars og få de indtastede oplysninger til at passe med virkeligheden. Men det ville have været mere hensigtsmæssigt, om Hjemmeværnskommandoen ikke havde lagt de to store opgaver samtidig. De ansatte på distrikterne havde jo også tankerne fulde af, om de fortsat ville være ansat eller ej. Så alles arbejde – både ansatte og frivilliges – risikerer at blive sjusket, hvis man blander for meget sammen på én gang."

← En del af hjemmeværnets soldater med forsvarsminister Gitte Lillelund Bech foran soldaternes kvarterer i Novo Selo-lejren.

AF HENRIK HYLDGAARD SCHMIDT FOTO: TORBEN GLYUM

De leverer varen i Kosovo

Den 2. maj besøgte forsvarsminister Gitte Lillelund Bech det andet hold soldater i Novo Selo-lejren i Kosovo. Står det til hende, kan der også være hjemmeværnssoldater i det bjergrige land ud over den et-årige prøveperiode.

FAKTA

- **Hjemmeværnet** skal foreløbig stå for bevogtningen af Novo Selo-lejren frem til februar 2012.
- **Det første hold** ankom i midten af februar.
- **Opgaverne** består i kontrol af adgang og udpassage samt perimeterpatrulje og vagt ved centrale installationer i lejren.
- Der er omkring **600 soldater** i Novo Selo-lejren. Fortrinsvis franskmænd og tyskere.

Da forsvarsministeren i starten af maj besøgte hjemmeværnet i Kosovo, fik hun både mulighed for at sludre med de vagtfrie soldater og et indblik i soldaternes arbejde blandt andet i lejrens hovedvagt.

"Det var utrolig positivt. Jeg oplevede nogle engagerede hjemmeværnssoldater, der var meget bevidste om, at de var Danmarks ansigt udadtil. Og de performer bare," siger Gitte Lillelund Bech.

Hun henviser til, at hjemmeværnssoldaterne for første gang udgør det fulde danske styrkebidrag i en international mission.

"Hjemmeværnet har været igennem en udvikling i forhold til de internationale udsendelser.

Soldaterne har klaret sig godt i Afghanistan, hvor de er en del af et større hold. I Kosovo er de alene og skal stå for driften i lejren også," siger Gitte Lillelund Bech.

Ministeren har ikke nogen betænkeligheder ved at overlade det ekstra ansvar til hjemmeværnets soldater.

"Forudsætningerne kan naturligvis altid ændre sig, men jeg ser også i fremtiden Kosovo som en mission, der er baseret på hjemmeværnets soldater," siger hun.

Og missionen i det tidligere så uroplagede land synes at passe godt til hjemmeværnet og dets særlige kompetencer inden for bevogtning og overvågning.

En af de frivillige soldater kontrollerer adgang og udpassage i Novo Selo-lejrens hovedvagt.

"Da missionen i Kosovo gik fra gate 1 til gate 2 (En nedjustering af antallet af soldater i Kosovo, red.) efterspurgte KFOR kompetencer inden for bevogtning. Og derfor var det oplagt at sige: Kunne det ikke være hjemmeværnet, der løste den opgave?," siger Gitte Lillelund Bech.

Foreløbig skal hjemmeværnet løse bevogtningsopgaven i Novo Selo-lejren frem til februar næste år. Herefter skal det fremtidige danske bidrag genovervejes.

Fynske svende passer på KFOR-soldaterne

Da forsvarsministeren ankommer til Novo Selo-lejren opdager hun hurtigt, at bevogtningsdelingen er opstillet på Fyn.

Soldaternes kvarterer, den tyskdanske messe, Valhalla, og ikke mindst hovedvagten genlyder af stemmer med umiskendelig fynsk accent.

De fynske hjemmевærnssoldater er ankommet til lejren blot fire dage før, men tager hjemmевant imod ministeren og sætter hende ind i både vagtplaner, opgaver og indkvarteringsforhold.

Godt på plads

Som noget af det første får ministeren en snak med de soldater, der er på arbejde i hovedvagten. Der er bred enighed om, at det har været spændende at komme til Kosovo.

I det hele taget virker det, som om soldaterne har fundet sig godt til rette, og det bekræftes af delingsføreren, kaptajn Michael Møller.

"Vi er kommet godt fra land og har fundet ind i en hverdag. Det ser lovende ud," siger han.

For den erfarne hjemmевærnsmand ligner opgaverne i Novo Selo-lejren meget dem, hjemmевærnet løser i Danmark.

"Vi kender jo allerede til at drive en adgangskontrolpost, gå en patrulje og føre bevogtningsmæssigt tilsyn. Samtidig fungerer franskmændene som en slags opgavestillere. Så det ligner meget opgaverne derhjemme," siger den 41-årige delingsfører.

Der er dog den forskel, at opgaverne fortsætter i flere måneder i Kosovo.

"Hernede får vi jo en turnus i gang i forhold til bevogtningen. Det lange seje træk betyder, at vi får nogle mere rutinerede folk hjem, og jeg håber, de vil bringe deres erfaringer med ud i underafdelingerne," siger delingsføreren.

Udvikling

Sergent Lars Vestergaard på 29 arbejder i Danmark som marketingkoordinator. I Kosovo fungerer han som næstkommanderende for første sektion og har ansvaret for 11 konstabler. På spørgsmålet om, hvad han får ud af udsendelsen til Kosovo siger han:

"Det er noget, der rykker én

menneskeligt. Det kræver sin mand at være tæt på andre i så lang tid. Og så giver det også noget i forhold til mandskabsbehandling."

Den unge befalingsmand håber, at nogle af de erfaringer, han medbringer fra Kosovo, også kan bruges i hans civile karriere, men lige nu har han fuld fokus på Kosovo.

"Målet er, at vi kan blive ved med at løse opgaven professionelt. Det kræver, at vi kan blive ved med at motivere svendene, når det bliver hverdag," siger han.

At dømme efter den ros, Gitte Lillelund Bech medbragte fra chefen for KFOR i Pristina, har der ikke været problemer med opgaveløsningen. Chefen havde takket forsvarsministeren for at sende så kompetente soldater.

"Vi er kommet godt fra land og har fundet ind i en hverdag. Det ser lovende ud."

Kaptajn Michael Møller, delingsfører

ÅRETS KAMPAGNE KOM FLOT I GANG

Hjemmeværnets kampagne i 2011 har indtil videre bestået af store avisannoncer og plakater over hele landet. Fra efteråret går det igen løs med nye kampagne-initiativer.

AF JAKOB EBERHARDT FOTO: OLE BO JENSEN

Image og viden. Det er nøglebegreber i hjemmeværnets 2011-kampagne, hvor hjemmeværnets vigtige funktioner i samfundet skal formidles til den danske befolkning. Kampagnen sætter fokus på hjemmeværnets alsidige arbejde og beredskab, der altid er klar til at rykke ud til undsætning i hele landet.

Kampagnen markerede sig i uge 11 og 14 via flotte helsides avisannoncer i blandt andet Politiken og Berlingske Tidende, hvor fem navngivende hjemmeværnssoldater optrådte. De har gennem billede og ord fortalt deres historie og samtidig formidlet hjemmeværnets mangfoldighed

med hensyn til opgaver, medlemmer og motivation.

"Målet er at påvirke nogle af dem, der normalt ikke interesserer sig for hjemmeværnet. Befolkningen skal vide, at hjemmeværnet også er andet end festivaler og trafikdirigering. Vi vil derfor vise hjemmeværnets alsidige arbejde gennem portrætter af hjemmeværnsfolk, der yder en indsats enten til lands, til vands eller i luften," siger lederen af hjemmeværnets Kampagne- og Rekrutteringselement, Tuf Krenchel.

Annoncerne har desuden – i form af plakater – prydet monterne på busstoppesteder, togstationer og andre reklame-

standere. Og endelig har hjemmeværnet fået lavet annoncer på to websites: "værnepligtig.dk" og "Studentum.dk."

Nye kampagnetiltag

I den kommende periode vil hjemmeværnets rekrutteringselement fokusere på tre områder:

- Optimering af materialer til Forsvarets dag
- Optimering af information til HBU
- Call center

Til Forsvarets Dag vil hjemmeværnet kunne præsentere sine mange uddannelser og muligheder via en ny powerpoint-præsentation, der både visuelt og informativt vil være opdateret. Folderen "Kort Fortalt" vil også fremstå i en ny og opdateret version. Derudover vil der blive lavet postkort og visitkort med de fem navngivne hjemmeværnssoldater. Det nye materiale vil være tilgængeligt fra august.

I perioden hvor forsvaret giver

de værnepligtige deres basisuddannelse (HBU, FBU og SBU) får de respektive kaserner, der huser de værnepligtige, besøg af hjemmeværnet. Her vil de nye materialer fra Forsvarets Dag også blive anvendt og forhåbentlig hjælpe hjemmeværnets rekrutteringshold til at fange de værnepligtiges opmærksomhed. Myndighederne vil få et direktiv, der forklarer, hvordan opgaven skal gribes an, og hvilke muligheder der er for tiltag ud over den basisinformation, som de værnepligtige skal have.

I efteråret 2011 vil hjemmeværnet benytte sig af call centre i tre udvalgte underafdelinger, én i hver totalforsvarsregion. Det bliver centrenes opgave at kontakte tidligere værnepligtige inden for det specifikke centers område, og alt efter effekten af call centrenes indsats vil det blive besluttet om, og hvordan de skal fortsætte i 2012.

HJEMMEVÆRNET

En omfordeling af hjemmeværnets budget til informationsaktiviteter skal blandt andet sikre den mest optimale udnyttelse af pengene.

Forstærket information

Udstillingsmateriel, landsdækkende kampagneplakater, bannerreklamer på internettet og trykte foldere og blade. Redskaberne inden for hjemmeværnets kommunikations- og rekrutteringsvirksomhed er omfattende og alsidige. Hidtil er en stor del af redskaberne blevet indkøbt lokalt eller af den enkelte værnsgren. Men fra 2011 er der indført en ny måde at foretage indkøbene på. Og det er der flere gode grunde til.

Større rationalitet

Fordele ved omlægningen af indkøbene er nemlig rigtig mange. Den sikrer blandt andet en ensartethed i produkterne og en værnsgrensfælles tilgang. Den giver også mulighed for, at gode erfaringer høstet et sted i hjemmeværnet hurtigere kommer resten af organisationen til gavn. Desuden bliver indkøbene af reklameartikler, udstillingsmateriel, annoncering, tryksager og

meget andet fælles materiel mere rationelt gennem stordrift.

Dermed bliver det nemmere at koordinere den samlede kommunikations- og rekrutteringsvirksomhed og at prioritere, hvad pengene skal bruges til i forhold til helhedsbilledet. Blandt andet hvis der er behov for at sætte markant ind ét sted, for eksempel information om én bestemt værnsgren eller ét bestemt geografisk område.

En værnsgrensfælles prioritering af ressourcerne har også været helt nødvendig i forhold til de store strategiske satsninger, for eksempel udviklingen af ny udstilling i Frøslev, nyt udstillingsmateriel, investering i HJV.DK, imagekampagnevirksomhed og nye redskaber til Forsvarets Dag.

Samme mængde ressourcer

Omfordelingen får ikke indflydelse på mængden – og værdien – af

ressourcerne til kommunikations- og rekrutteringsvirksomheden. Totalt set vil mængden af ressourcer i 2011 være den samme som sidste år. Desuden vil 99,9 procent af ressourcerne stadig blive givet til hjemmeværnets frivillige direkte eller indirekte. Kommunikations- og rekrutteringsområdet vil dermed komme til at ligne andre områder i hjemmeværnet, for eksempel materielområdet. På samme måde som at underafdelingen får udleveret støvler, skjorter og bukser, der er ens i hele hjemmeværnet, på samme måde vil der blive udleveret kommunikations- og rekrutteringsredskaber, der er ensartede, for eksempel applikationer til mobiltelefoner og udstillingsmateriel, men altså svarende til den værdi, som hele tiden har været til rådighed.

Vigtig brugererfaring

På samme måde som Forsvarets Materieltjeneste indsamler sol-

daternes erfaringer, for eksempel med hensyn til støvler, så er det også vigtigt, at det materiel, som bruges til kommunikation og rekruttering, er baseret på frivilliges erfaring og tilbagemeldinger.

Det er derfor vigtigt, via kommandovejen, at bringe viden videre til rekrutterings- og fastholdelseelementet i Hjemmeværnskommando. De er ansvarlige for at udvikle og indkøbe produkter, der er tilfredsstillende og opfylder flest mulige af underafdelingernes behov.

Forårets imagekampagne, der viste de fem hjemmeværnsprofiler, er et godt billede på en strategisk informationsindsats, der går på tværs af værnsgrenene.

Bæring af æressabel for frivilligt personel i hjemmeværnet

Hjemmeværnskommandoen har besluttet at give bæringstil-ladelse af æressabel til frivilligt personel uanset grad ved følgende arrangementer:

- Tjenstlige kirkelige handlinger
- Nytårsparole
- 4. maj-arrangementer

Ved bæring af æressabel anvender:

Hær-, flyver- og virksomhedshjemmeværnet

- Tjenesteuniform M/84 med kampuniformsjakke M/84
- Skjorte M/84
- Bælte M/96
- Sorte handsker M/01
- Håndledsrem til pistol til bæring af sabel i bælte

Marinehjemmeværnet

- Tjenesteuniform M/04, kort
- Benklæder M/97
- Skjorte M/69 hvid (eller tilsvarende)
- Hvide handsker
- Livgehæng

Bæring vil ligeledes blive beskrevet i uniformsbestem-melse HJVBST 403-003 i forbindelse med dennes revidering forventelig medio 2011.

Forstå din lønseddel

For en del frivillige i hjemmeværnet har det i et stykke tid voldt problemer at forstå deres lønseddel.

Derfor blev der i 2009 ved Hjemmeværnskommandoen foranstaltning lavet en vejledning, som blev lagt på HJV.DK under specialmoduler - dokumenter. Vejledningen findes ved at taste LØN-SEDDEL i "find feltet".

Vejledningen giver et indblik i de mest anvendte personkategorier og lønkoder og giver samtidig en orientering om, hvordan lønydelserne er sammensat og sluttelig et par hint til hjælp, hvis lønsed-len stadigvæk giver problemer.

HUSK
Chefsamling for frivilligechefer i hjemmeværnet i perioden 7-8. januar 2012

Nye chefer

16. maj fik hjemmeværnet tre nye chefer. Det drejer sig om hærofficererne Flemming Kent Vesterby Agerskov, Frank Lyng Lissner og Peer Sander Rouff, som alle samtidig blev udnævnt til oberster.

51-årige Flemming Kent Vesterby Agerskov er blevet ny chef for Totalforsvarsregion Fyn, Syd- og Sønderjylland, der har hovedsæde i Odense. Regionens nye chef har tidligere været ansat i Hærens Operative Kommando og Forsvarets Materieltjeneste.

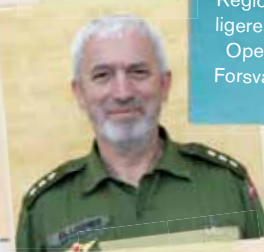
Ophør af bæringsret til udgangsuniform

- Bæringsretten til udgangsuniform ophørte per 1. januar 2011
- Udgangsuniformerne kan dog stadig bæres af frivillige i hjemmeværnets forskellige musikkorps i forbindelse med optræden og øvrige informationsaktiviteter
- Personel, som ikke længere har bæringsret til udgangsuniform, bedes aftale nærmere vedrørende aflevering af uniformen

Uniformsbestemmelserne fremgår af hjemmeværnsbestemmelse 403-001 som findes på HJV.DK bag login - vælg først "For medlemmer" og derefter "Uniformer" i venstre menu.

47-årige Peer Sander Rouff er blevet chef for Hjemmeværnets Kapacitetscenter, der er en nyoprettet enhed i Hjemmeværnskommandoen. Centret holder fysisk til på Holmen i København. Peer Sander Rouff kommer fra en stilling ved Forsvarets Materieltjeneste.

53-årige Frank Lissner er blevet chef for Totalforsvarsregion Sjælland med hovedsæde på Kastellet i København. Lissner har tidligere blandt andet været chef for Jægerkorpsset og kommer fra en stilling som fungerende chef for Hærens Officersskole.

Større synergi i hele rådsstrukturen

På det seneste landsrådsmøde fremlagde en arbejdsgruppe en række anbefalinger på baggrund af en revurdering af hele strukturen i hjemmeværnets rådsorganisation. Anbefalingerne blev godkendt, og senere på året starter valgprocessen til den nye sammensætning af råd.

AF JESPER SVENNINGSEN

Hjemmeværnets nye struktur, der trådte i kraft nytår 2011, betød store ændringer for organisationen i hele landet. I den forbindelse er også hele hjemmeværnets rådsorganisation blevet revurderet og fremlagt af arbejdsgruppen på det seneste landsrådsmøde i slutningen af marts. I første omgang gav de færre distrikter og regioner anledning til ændringer, men også valgprocedurer og mødefrekvenser for hele rådsstrukturen kunne med fordel ses efter i sømmene.

"Overordnet set er der skåret ned på antallet af medlemmer i Landsrådet, men til gengæld fastholdes den brede repræsentation i de underliggende råd," siger Claus Lemming, der er næstformand i landsrådet. "Den største forandring er egentlig, at hærhjemmeværnet nu har fået oprettet et hærhjemmeværnsråd i modsætning til før, hvor regionsrådene var de højeste råd inden for hærhjemmeværnet."

Lavest mulige niveau er positivt ment

En af de gennemgående tanker med rådsorganisationen er, at der bliver gjort et forsøg på at løse sager og problemstillinger på la-

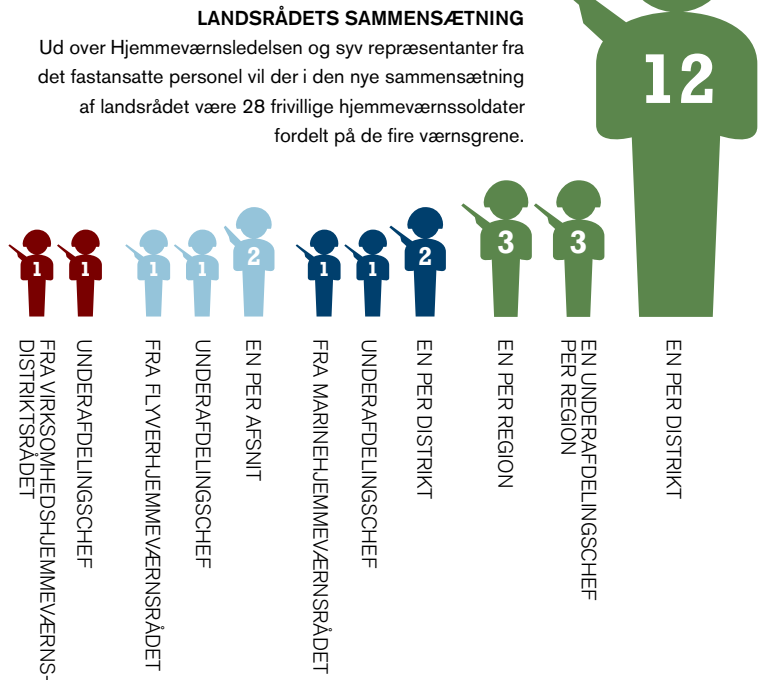
vest mulige niveau. Derfor består den samlede struktur også af råd sammensat på alle niveauer i alle værnsgrene, lige fra underafdelingsråd til det landsdækkende og værnsfælles landsråd, så landsrådet ikke skal involveres i alle spørgsmål, der rører sig i hjemmeværnet.

For at effektivisere sagsgangen i de spørgsmål, der løftes fra et niveau til det næste og i visse tilfælde tages op på et af de to årlige landsrådmøder, er en ny mødefrekvens blevet besluttet, således at der er op til seks måneder imellem de to årlige møder i de respektive råd. Det vil give den fornødne tid til både at behandle spørgsmål og opstille kandidater og afholde valg i rådene.

"Men hvis vi skal opnå den synergieffekt, er rådene selvfølgelig nødt til at afholde møderne i ordentlig tid, for at det hele skal hænge sammen," siger Claus Lemming.

Ud af hullerne, hen til stemmeboksen

At være medlem af landsrådet eller et af de andre råd kræver naturligvis, at man afsætter den fornødne tid og ressourcer. Men

så får man til gengæld også mulighed for at gøre sin indflydelse gældende. Hele rådsorganisationen skal sikre de frivilliges medindflydelse og samtidig øge samarbejdet mellem både værnsgrene og de frivillige og det fastansatte personel.

Landsrådet er et rådgivende organ over for Hjemmeværnsledelsen, og det giver de frivillige en unik mulighed for at påvirke tingene. Og Claus Lemming oplever et godt og velfungerende samarbejde mellem de frivillige og de fastansatte rådsmedlemmer.

"Hvis man vil have ændret noget, er man jo som minimum nødt til at engagere sig. Tingene får en vis vægt, når de kommer helt nedefra," siger han og opfordrer de unge hjemmeværnssoldater til at stille op til valgene, så ikke bare begge køn, men også alle aldre er repræsenteret.

Det andet landsråd i 2011 gennemføres med de nuværende medlemmer. I løbet af efteråret 2011 skydes valgprocessen

i gang startende med valg til underafdelingsrådene, så de nyvalgte medlemmer hertil, på det første underafdelingsrådsmøde i november 2011, kan gennemføre valg til distriktrådene. Således vil den nye mødestruktur være fuldt implementeret med landsrådsmødet i maj 2012. Valgperioden i de enkelte råd er to år, og valgene til underafdelingsråd skal være gennemført forud for underafdelingsrådsmøde i november i ulige år.

Formand i landsrådet Geert Hansen fra flyverhjemmeværnet (tv.) og næstformand Claus Lemming fra hærhjemmeværnet.

Foto: Rita Runager

Siden august 2010 har hjemmeværnets foreløbigt sidste Afghanistan-delning været i gang med at forberede sig til udsendelse. Og i slutningen af april var delingens medlemmer så til den endelige "eksamen", inden turen i maj gik til det centralasiatiske land.

Certificering på skydebanen.

Fin eksamen

Pensummet var stort, da den sjette af hjemmeværnets delinger i Afghanistan – bevogtningsseling/ISAF 11 – i slutningen af april var til "eksamen" på Bredetved Skydeterræn ved Holbæk. Her skulle blandt andet Hærens Kampskole på vegne af Danske Division nemlig certificere, det vil sige godkende, delingen og dens færdigheder på både enkeltmands-, gruppe- og delingsniveau inden for discipliner som skydning, sanitets-tjeneste, feltforhindringsbane, bevogtning og adgangskontrol. Alle delingens medlemmer

klarede skærene, og det betød, at de 18. maj kunne tage til Afghanistan for at udføre deres opgaver for hæren. Og de er lidt anderledes end de tidligere delingers opgaver, meddeler den ene af ISAF 11's to uddannelsesofficerer, kaptajn Anders Kærgaard.

"Der er lidt mere alsidighed i opgaverne for denne deling end for de tidligere Afghanistan-delinger. ISAF 11 skal ikke kun udføre én opgave, men være klar til at løse flere, herunder bevogtning af fremskudt lejr. Og de skal dermed også være klar til at blive

splittet op i flere grupper. Med andre ord skal delingen have en stor grad af forandringsparathed," siger Anders Kærgaard.

Til gengæld er delingen rigtig godt forberedt til opgaverne i Afghanistan. Den har været igennem et intensivt uddannelsesforløb, der begyndte i august sidste år, og som har betydet, at soldaterne siden begyndelsen af efteråret 2010 blandt andet har måttet afsætte hver anden weekend til at dygtiggøre sig forud for udsendelsen.

Foto: Nimna Villadsen

Efter hjemkomsten uddelte Chefen for Hjemmeværnet, generalmajor Finn Winkler, medaljer til første Kosovo-deling i Søgårdlejren.

STOR gensynsglæde

Gensynsglæden var stor, da 28 hjemmевærnssoldater fra Hærhjemmевærnsdistrikt Syd- og Sønderjylland i slutningen af april vendte hjem efter ti ugers udsendelse til NATO-missionen KFOR i Kosovo.

De blev modtaget af deres pårørende på Flyvestation Skrydstrup, hvor de landede i et af forsvarets Hercules-fly. De 30 hjemmевærnssoldater har blandt andet stået for kontrol af ind- og udpassage samt patruljen langs det ydre hegn i den fransk ledede multinationale NATO-lejr Novo Selo. Lørdag 30. april sluttede missionen så definitivt, da soldaterne under overværelse af deres pårørende ved en parade i Søgårdlejren modtog forsvarets medalje for international tjeneste. Den blev overrakt af Chefen for Hjemmевærnet, generalmajor Finn Winkler, der i sin talte roste hjemmевærnssoldaterne for deres indsats.

"Jeg er meget glad for og stolt over den indsats, I har gjort," sagde han.

De syd- og sønderjyske hjemmевærnssoldater havde allerede fået ros, inden de rejste fra Kosovo – både af den franske chef og af den tyske chef for hele KFOR.

Ministerbesøg på Gladsaxe Fort

I midten af marts besøgte forsvarsminister Gitte Lillelund Bech Gladsaxe Fort og det lokale Hjemmевærnskompagni Hjortespring.

Det var ikke helt tilfældigt, at forsvarsministeren 12. marts valgte at besøge netop Hjemmевærnskompagni Hjortespring. Kompagniet ligger nemlig i ministerens egen valgkreds, og det var da også Venstres lokale vælgerforening, der stod bag arrangementet. Men det gav samtidig ministeren en god mulighed for at se nærmere på hjemmевærnet og deres mange forskellige opgaver i lokalsamfundet. Et besøg, der også blev dækket intensivt af den lokale presse. Til Bagsværd-Søborg-bladet udtalte ministeren blandt andet:

"Det var en stor fornøjelse, at over hundrede mennesker bruger deres lørdag på at blive klogere på hjemmевærnet. Jeg ved, at de her i Gladsaxe løser mange, spændende opgaver – og tilmed får stor ros for måden, som de gør det på."

Og der var flere pæne ministerord til hjemmевærnet.

"Det er en organisation, der spænder vidt, og som baserer sig på frivillighed. Jeg håber, at dagen i dag gav flere blod på tanden til at blive en del af hjemmевær-

net. Det er jo til gavn for os alle," fastslog ministeren.

Kompagnichef Martin Phillippsen var også meget glad for besøget. Ikke kun trak det mange lokale borgere forbi Gladsaxe Fort på selve dagen, men det kan måske også give lidt ekstra bonus på længere sigt.

"Generelt oplever vi i hjemmевærnet større og større interesse for det, vi laver. Derfor håber jeg, at enkelte af dagens gæster også dukker op til et møde i den kommende tid," siger han og fortsætter:

"Det var da også rart at få ros for vores indsats fra forsvarsministeren, som er vores øverste chef. Men alene det, at Gitte brugte sin weekend på at kaste glans over dagen, er selvfølgelig motiverende".

Kompagnichef Martin Phillippsen til højre for forsvarsminister Gitte Lillelund Bech var glad for ministerens besøg. Til venstre for forsvarsministeren ses major Martin Krogh, der er chef for Hærhjemmевærnsdistrikt Københavns Vestegn.

Foto: Michael Bøtger

Befrielsesdagen blev fejret

66-års-dagen for befrielsen 4.-5. maj 1945 blev traditionen tro markeret over hele landet. Blandt andet i Mindelunden i København, hvor Sven Aage Hansen og Bendt Aage Thomsen, begge fra jernbanehjemmevernet, deltog. De var frihedskæmpere under 2. Verdenskrig og lagde en krans ved Det Store Gravfelt for at mindes deres døde kammerater. Frihedsbudskabet kom som sendt fra himmelen og i sidste øjeblik for Svend Aage Hansen. 26. marts

← Sven Aage Hansen, 92 år (th.), og Bendt Aage Thomsen, 89 år, er trods alderen særdeles aktive medlemmer af hjemmevernet. Og desuden unge af sind. Således går de på SKYPE hver dag klokken halvni og hilser på hinanden for at sikre sig, at alt fortsat er i orden hos den anden. Her ses de, da de i år lagde krans i Mindelunden i anledning af årsdagen for Danmarks befrielse.

var han blevet arresteret af tyskerne i Esbjerg, og han havde allerede fået meddelt dagen for sin henrettelse, nemlig 8. maj 1945.

I anledning af befrielsesdagen besøgte et af kun to tilbageværende Lancaster-bombefly fra 2. Verdenskrig Danmark. Det skete for at ære otte allierede soldater, der blev skudt ned over Stadilø i Vestjylland i 1943. Efterkommere efter soldaterne var rejst til Danmark fra både Australien og Storbritannien for at være med i mindehøjtideligheden. Det gamle fly gik ned i lav højde over Stadilø, men fløj også over mange andre steder i Danmark.

Hjemmevernet var med til at markere befrielsesdagen med blandt andet faneparader, uddeling af tegn og kransenedlæggelse ved mindesmærker. Flere steder blev arrangementerne ledsaget af musik fra forskellige musikkorps.

PX-SHOP

DANMARK

PX-SHOP DANMARK er Danmarks førende butik indenfor taktisk udstyr til politi og militær. Vores mere end 30 års erfaring gør os til pionerer på dette felt. Vi fører kun de bedste produkter på markedet, udelukkende fra verdens førende producenter.

Vores butik i Borgergade, i det indre København, fungerer som showroom og forretning, hvor kunden selv kan opleve produkterne og de det nyeste udstyr fra producenterne.

Mandag LUKKET | Tirsdag til Torsdag 10:00 - 17:30 | Fredag 10:00 - 18:00 | Lørdag 10:00 - 14:00

Borgergade 16, 1300 København K | www.px-shop.dk | info@px-shop.dk | Tel: 33143686 | Fax: 33143680

Større kobling mellem værnepligtige og hjemmeværnet

Hjemmesiden www.værnepligtig.dk oplyser blandt andet om de mange muligheder, som hjemmeværnet kan tilbyde – både før og efter værnepligten.

Med den nye hjemmeside www.værnepligtig.dk er der bygget en ny bro mellem værnepligtige og hjemmeværnsfolk. Bag hjemmesiden står to løjtnanter fra hæren, som ønsker at informere kommende værnepligtige om, hvad de går ind til.

"Hjemmeværnet kan være en perfekt forberedelse inden værnepligten. Der er halvandet års ventetid på værnepligt, og ved at være frivillig i hjemmeværnet kan man bruge tiden fornuftigt på at forberede sig," siger Anders Wachter Jensen, der er en af initiativtagerne til www.værnepligtig.dk.

Som officer i Livgarden har han selv set mange værnepligtige, der manglede helt basal viden om forsvaret. Derfor oplyses der på www.værnepligtig.dk om blandt andet krav til fysisk form, om hierarkiet i forsvaret, udrustning og om det karaktersystem, som alle

værnepligtige bedømmes efter. Desuden har www.værnepligtig.dk indgået et samarbejde med hjemmeværnet, som betyder, at der flere steder findes en beskrivelse af de muligheder, hjemmeværnet tilbyder – og links til flere af hjemmeværnets hjemmesider.

Selv om Anders Wachter Jensen medgiver, at der er visse strukturelle forskelle på hæren og hjemmeværnet, så ser han det som et stort plus, når værnepligtige har erfaringer fra hjemmeværnet.

"Hjemmeværnsfolk er engagerede mennesker, som altid stiller op, også selv om opgaverne ikke altid er lige spændende," siger Anders Wachter Jensen, som også oplever, at der er en stigende interesse for hjemmeværnet fra den yngre del af befolkningen.

"Jeg ser hjemmeværnet som et rigtig godt match til det at være værnepligtig. Det er

min opfattelse, at mange værnepligtige har andre planer for deres karriere og derfor ikke ønsker forsvaret som deres fuldtidsbeskæftigelse. Men en del af dem vil gerne bevare kontakten til forsvaret ved siden af en civil karriere. Og deres kompetencer og viden kan så bruges i hjemmeværnet," siger Anders Wachter Jensen.

Hjemmesiden gik i luften i februar i år, og på sigt er det planen at gøre www.værnepligtig.dk til et mere brugerorienteret og dynamisk univers, som brugerne vender tilbage til mange gange. Blandt andet via blogs og et forum, hvor man kan stille spørgsmål til de andre brugere. Også hjemmeværnets tilbud er tiltænkt en væsentlig rolle i et udbygget afsnit om tiden efter endt værnepligt, oplyser Anders Wachter Jensen.

Foto: Ole Friis

POKAL TIL KVINDELIG SKYTTE

Med 178 point ud af 192 mulige blev Gitte Holmegaard Amby Jørgensen bedste kvindelige flyverhjemmевærnsskytte 2010. Hun vandt dermed Hendes Majestæt Dronningens vandrepokal, som hun fik overrakt af flyverhjemmевærnets chef, oberst Søren M. Poulsen, 16. april 2011 på Dronning Margrethes fødselsdag. Overrækkelsen foregik under flyverhjemmевærnets præsentation af feltflyveplads i Gørlev. Gitte Holmegaard Amby Jørgensen er 51 år og har til september været medlem af flyverhjemmевærnet i 25 år.

Oberst Jørn M. Sørensen blev 1. januar 2011 ansat som Hjemmeværnsinspektør. Inden for to år skal han se på, hvordan situationen er inden for seks hjemmeværnsområder. Hans eventuelle forslag til ændringer skal i sidste ende komme de frivillige til gode.

Ambassadør for de frivillige

Chefen for Hjemmeværnet, generalmajor Finn Winkler, er glad for sine nye ekstra "øjne" og "ører". Sådan opfatter han nemlig oberst Jørn M. Sørensen, der har indtaget posten som Hjemmeværnsinspektør – en helt ny funktion i hjemmeværnssystemet. I sin nye stilling skal Jørn M. Sørensen, der blandt andet har været chef for den tidligere Totalforsvarsregion Midtjylland, evaluere seks hovedområder inden for hjemmeværnet. Det drejer sig om politihjemmeværnet, hjemmeværnets reserve, skydning, implementeringen af våbenskabe og kontrol af sikkerhedsinstrukser ved hjemmeværnets myndigheder, hjemmeværnets leveringsdygtige struktur og sidst, men ikke mindst underafdelingsfaciliteterne. Under arbejdet, der forløber henover de næste to år, skal Jørn M. Sørensen ud i hjemmeværnssystemet og spørge blandt andre de frivillige, så han kan høre deres opfattelse af situationen inden for hvert område. Og han tror på, at det vil falde i god jord hos hjemmeværnets medlemmer efter et årti, hvor organisationen har været gennem mange og hastige ændringer. Den jyske oberst mener, at man i netop den periode har forsømt lidt at lytte til de

frivilliges oplevelse af forholdene i organisationen. Derfor handler det for den nye hjemmeværnsinspektør om at skabe begejstring hos de frivillige og optimere deres vilkår, så de opfatter vilkårene som rimelige og får lyst til at være aktive.

"Det drejer sig om at få de frivillige til at tage konsekvensen og handle i overensstemmelse med de vilkår, der er givet, og dermed skabe nogle aktive hjemmeværnsfolk," forklarer den nye hjemmeværnsinspektør om formålet med sin opgave.

Friske og erfarne øjne

"Tidligere havde vi inspektører for marinehjemmeværnet og flyverhjemmeværnet. Men vi manglede nok nogen, der kunne være hele hjemmeværnets inspektør," siger Chefen for Hjemmeværnet, generalmajor Finn Winkler, om en af grundene til oprettelsen af den nye oberststilling.

Og det var vigtigt for generalmajoren, at stillingen blev konstrueret på en helt bestemt måde: Hjemmeværnsinspektøren refererer direkte til hjemmeværnschefen, og han sidder uden for kommandostrukturen. På den måde er han mere uafhængig og ikke bundet op af en dagligdag

med drift og administration, som Finn Winkler udtrykker det.

Han mener desuden, at det er med til at stille hjemmeværnsinspektøren friere i forhold til at komme med forslag: "Man kan mere "gratis" stille forslag, når man ikke selv skal udføre dem. Der er ingen garanti for, at et forslag fra Hjemmeværnsinspektøren bliver til noget, fordi der er nogle rammer, der forhindrer det. Men man får noget nyt på bordet og et andet syn på tingene".

Alt i alt glæder Finn Winkler sig til at få nogle friske og – understreger han – erfarne øjne på en række forhold i hjemmeværnet.

En god ambassadør

Og erfaren, det er Jørn M. Sørensen. Han har prøvet det meste i hjemmeværnet – fra han begyndte som uddannelsesofficer i Hjemmeværnsdistrikt 31

Esbjerg i 1976, til han blev chef for Totalforsvarsregion Midtjylland i 2008.

"Han er gennemrutineret. Han har desuden altid brændt for den lokale underafdeling og den lokale frivillighedstanke, og derfor tror jeg heller ikke, at de frivillige kan få en bedre ambassadør end ham," forklarer Finn Winkler.

Derudover fremhæver Chefen for Hjemmeværnet, at Hjemmeværnsinspektøren som jøde ved, hvad det vil sige, at der er langt til distriktet, og at eventuelle problemstillinger skal løses lokalt.

Men hvad er det mere konkret i hans baggrund, som Hjemmeværnsinspektøren vil bruge i løsningen af opgaven?

"Det er nok min erfaring med, hvordan de frivillige fungerer på forskellige udfordringer. På den måde kan jeg formulere de rigtige spørgsmål, så vi får folks reelle

holdninger frem og ikke kun høflighedsfraser. Med min baggrund kan jeg muligvis komme lidt tættere på sandheden end dem, der ikke har samme erfaring," svarer Jørn M. Sørensen.

Glæder sig til opgaven

Hjemmeværnsinspektøren ser frem til opgaven, blandt andet fordi han i forhold til sine tidligere stillinger får lejlighed til for første gang at gå i dybden med nogle afgrænsede områder.

Det er dog ikke sikkert, at Jørn M. Sørensens opgave holder sig udelukkende til de seks forudbestemte områder.

"Inden for alle seks felter kan der dukke nye ting op, som Hjemmeværnsinspektøren identificerer undervejs, og så udvider opgaven sig. Så bliver nogen af de oprindelige seks områder skubbet lidt eller presset lidt sammen,"

fortæller Finn Winkler.

Hjemmeværnschefen er ikke i tvivl om, hvad han håber på, når Jørn M. Sørensen om to år stopper som Hjemmeværnsinspektør. For eksempel at stillingen, som indtil videre er midlertidig, bliver permanent, så hjemmeværnet også har en hjemmeværnsinspektør efter Jørn M. Sørensens fratræden.

"Desuden håber jeg på, at de første projekter, som Jørn har set på i 2011, allerede har ført til konkrete justeringer og forbedringer, således at Jørn selv er med til at følge op på en del af de ting, som han har igangsat i 2011," forklarer Finn Winkler.

FAKTA

DE SEKS ARBEJDSOMRÅDER

Hjemmeværnsinspektøren skal blandt andet undersøge følgende inden for hvert af de seks områder:

Politihomeværnet: Her er det blandt andet vigtigt at se på betydningen af de mange indsættelser. De kan nemlig tage tid fra den uddannelse, som politihjemmeværnssoldaterne skal tage, og dermed influere på deres uddannelsesniveau.

Reserven: Herunder hvilken rolle reserven spiller for hjemmeværnet og dens betydning for underafdelingerne, hvor den kan være en administrativ belastning.

Skydning: En kernekompetence inden for hjemmeværnet og derfor bliver det en af Hjemmeværnsinspektørens opgaver at se på kvaliteten af de frivilliges skydninger og udarbejde forslag til, hvordan kvaliteten kan forbedres.

Militær sikkerhed: Hjemmeværnsinspektøren skal blandt andet vurdere implementeringen af våbenskabe med fokus på de frivilliges erfaringer.

Hjemmeværnets leveringsdygtighed: Vurdering af distrikternes levering af støtte til underafdelingerne, så lokale løsninger eventuelt kan udbredes og anvendes regionalt eller landsdækkende.

Underafdelingsfaciliteter: Hjemmeværnsinspektørens opgave er at finde ud af, hvilke faciliteter det er rimeligt, at en underafdeling skal have til rådighed.

Ny identitet på vingerne

På kun 12 timer er stedet forvandlet fra en bar græsmark til en fuldt funktionsdygtig flyveplads. Der er lagt strøm og opsat lys, opstillet messetelt, etableret overnatningsmuligheder og kommandostation med internetforbindelse, oprettet kørselstjeneste, perimeter-patrujler og meget mere. Sådan ser et af de seneste skud på flyverhjemmeværnets opgave-”stamme” ud. Konceptet hedder ”feltflyveplads”. Og chefen for flyverhjemmeværnet, oberst Søren M. Poulsen, forklarer indgående ideen, da HJV magasinet har sat ham stævne til et interview om den lyseblå værnsgrens fremtidige opgaver og udfordringer. Fordelen ved feltflyvepladser er, at de er meget fleksible og kan anlægges næsten over alt – bare området er plant og tillader fly at lette og lande. Og flyvepladserne er tænkt som en støtte til både forsvarrets og hjemmевærnets egne fly. Obersten giver et tænkt eksempel, hvor en olietanker går på grund i den nordlige del af Storebælt, og hvor der flyder olie ud, som driver ind på Sjællands kyst.

”I det tilfælde ville vi være i stand til at oprette en feltflyveplads med et antal flyvemaskiner, hvor den ikke-flyvende del af flyverhjemmeværnet etablerer selve feltflyvepladsen, og de flyvende delinger benytter den. Så vil vi kunne tilbyde beredskabs- og politichefer i området at komme

med op og få et overblik over, hvordan situationen udvikler sig, så der kan gives nogle direktiver ned til dem, der skal bekæmpe olien,” fortæller Søren M. Poulsen med flyvernavnet POM.

Fly til havs

Konceptet med feltflyvepladser er en del af den omstillingsproces, som flyverhjemmeværnet, ligesom resten af organisationen, har gennemgået, siden Den Kolde Krig sluttede.

”Efter at Luftmeldekorpsset blev nedlagt, har flyverhjemmeværnet stået i et vakuum, hvor det – set fra min side – har knebet lidt med, at man har fået nogle opgaver, som er specifikt flyverhjemmевærnsprægede. Det vil sige nogle opgaver, som de frivillige kan identificere sig med og sige ”Nu er jeg i flyverhjemmевærnet – det her er min opgave;” påpeger flyverhjemmевærnets øverste chef.

Men nu er denne flyverhjemmевærnsidentitet ved at grundfæste sig; godt hjulpet på vej af både regeringens maritime

Med ophøret af Den Kolde Krig forsvandt nogle af flyverhjemmевærnets primære opgaver. Men med nye samarbejdsaftaler under opsejling tror flyverhjemmевærnets chef, oberst Søren M. Poulsen, at de frivillige igen vil opleve en stærk identitet som flyverhjemmевærnssoldater.

strategi, forsvarsforliget og nye og udvidede opgaver som følge af aftaler med både civile lufthavne og forsvaret.

En af de fremtidige opgaver ligger inden for havmiljø.

”Både i forsvarsforliget 2010-2014 og i den samlede maritime strategi, som regeringen udgav i juli 2010, nævnes det, at flyverhjemmевærnets flyvende delinger skal anvendes til havmiljøovervågning, og det er den del, som vi udbygger nu,” forklarer flyverhjemmевærnschefen.

Og for at kunne løfte denne opgave sætter han sin lid til noget ganske bestemt:

”Det er mit håb, at vi i en forholdsvis nær fremtid får nogle

større fly, så vi kan flyve længere ud over havet og være med til at supplere havmiljøovervågningen på en bedre og mere kvalitetsmæssig måde, end vi gør i dag”.

På denne måde kan flyverhjemmевærnet være med til at støtte flyvevåbnet, der i dag udfører havmiljøflyvninger. Og det betyder i sidste ende, at moderværnet kan frigøre ressourcer til andre opgaver.

At dække bordet

Ét er opgaver for den flyvende del af flyverhjemmевærnet. Noget andet er det personel, der bliver på jorden. Men også her er der nye opgaver og udbygning af allerede eksisterende. For eksempel har flyverhjemmевærnet gennem de senere år indgået aftaler med flyvestationerne Aalborg, Karup og Skrydstrup. Aftalerne betyder, at flyverhjemmевærneskadriller, der er tilknyttet de enkelte flyvestationer, kan stille personel til bevogtning inden for hegn og til forstærkning af vagten. Det kræver en helt særlig

”Det er mit håb, at vi i en forholdsvis nær fremtid får nogle større fly, så vi kan flyve længere ud over havet og være med til at supplere havmiljøovervågningen.” Oberst Søren M. Poulsen, chef for flyverhjemmeværnet.

Chefen for flyverhjemmeværnet, oberst Søren M. Poulsen, håber på aftaler med både flyvevåbnets enheder og civile lufthavne i fremtiden.

uddannelse, fordi bevogtningen omfatter omgang med fly, og derfor hører bevogtningsopgaven til en af flyverhjemmeværnets særlige kompetencer, forklarer Søren M. Poulsen. Men her stopper samarbejdet med flyvevåbnet ikke. Hjemmeværnets lyseblå værnsgren indgår derfor i år en paraplyaftale med Flyvertaktisk Kommando (FTK). Og flyverhjemmeværnets chef håber, at den fører aftaler med flyvevåbnets enkelte enheder (wings) med sig.

Det vil sige aftaler om flyverhjemmeværnets støtte til de forskellige enheders opgaver. Allerede 7. januar i år indgik flyverhjemmeværnet en aftale med Combat Support Wing. Nu mangler bare de øvrige wings, for eksempel Helicopter Wing Karup, som blandt andet udfører søredningsopgaver.

”Det er min plan at indgå aftaler med for eksempel de tre eskadriller i Helicopter Wing Karup, sådan at vi kan støtte dem med bevogtning af blandt andet helikoptere på jorden samt planlægning og etablering af forskellige ting, når de er uden for flyvestationen. Med andre ord: sørge for at ”bordet er dækket”, når de når ud til opgaven,” forklarer flyverhjemmeværnsobstersten.

Civile lufthavne

Også andre planer er i støbeskeen for den ikke-flyvende del af flyverhjemmeværnet. Søren M. Poulsen håber nemlig på at indgå et samarbejde med de ti største civile lufthavne i Danmark. Der er allerede indgået aftaler med Odense, Sønderborg og Stauning lufthavne, mens der arbejdes på aftaler med lufthavnene i Esbjerg

og Roskilde. Derudover forventer obersten at indlede forhandlinger med Kastrup Lufthavn i den nærmeste fremtid. Idéen er at overføre flyverhjemmeværns-soldaternes kompetencer fra bevogtning af flyvestationer til bevogtning af civile lufthavne, for eksempel i tilfælde af forøget trussel, forøgelse af beredskabet eller hvis lufthavnen holder et større arrangement.

Chefen for flyverhjemmeværnet erkender dog, at forudsætningen for at få alle planerne igennem – både med flyvevåbnet og de civile lufthavne – er et godt og grundigt forarbejde. Til gengæld ved han godt, hvad han håber at have opnået, når han om to år forlader sin stilling: ”At vi har fået aftalerne med de ti største lufthavne på plads, at vi har lavet aftalerne med alle wings og eskadrillerne, og at vi har fået et godt fundament for flyverhjemmeværnet at stå på i fremtiden – altså fået en opgave, som man igen kan nikke genkendende til, så man kan sige, at det her er flyverhjemmeværnets opgave ligesom luftmeldekorpsset var engang”.

Feltflyveplads

Anlæggelse af feltflyvepladser er en ny opgave for flyverhjemmeværnet. Feltflyvepladsen er en midlertidig flyveplads, der i løbet af kort tid kan anlægges overalt i landet, hvor der er mulighed for at fly kan lette og lande.

Feltflyvepladsen anlægges så tæt på den opgave, som flyene eller helikopterne skal løse. Opgaven kan være i forbindelse med for eksempel olieforurening til havs eller ulykker til lands. Opgavestillerne kan være blandt andet forsvaret eller beredskabet, og flyene, der benytter feltflyvepladsen, kan enten være forsvarets eller hjemmeværnets egne.

Flyvevåbnets wings

Flyvevåbnet består af i alt fem enheder, såkaldte wings, hvoraf tre er flyvende. De tre flyvende wings hører hjemme på flyvestationerne Aalborg, Skrydstrup og Karup.

Transport Wing Aalborg har Hercules- og Challenger-fly og flyver blandt andet transporter og havmiljø-overvågning.

Helicopter Wing Karup omfatter tre flyvende enheder: Eskadrille 722, der står for eftersøgninger og redninger, Eskadrille 723, som før i tiden hed Søværnets Helikoptertjeneste, og som opererer fra skibene, og Eskadrille 724, som flyver Fennec-helikopter for blandt andet hæren og politiet.

Fighter Wing Skrydstrup råder over alle F 16-fly.

Combat Support Wing støtter flyvevåbnets flyvende enheder med blandt andet bevogtning, logistik, it, kommunikation og sanitet.

Air Control Wing overvåger det danske luftrum og kontrollerer militære fly ud fra radarbilleder.

Flyveklar feltflyveplads

Hjemmeværnseskadrille 220 bestod eksamen i feltflyvepladser – nu skal andre eskadriller i flyverhjemmeværnet uddannes i konceptet.

AF JOURNALIST BETH WERNER
FOTO: OLE FRIIS

Gry Pedersen kigger op fra vagtlisten og ud på de fem fly, henholdsvis Cessna 172 og 182, der står parkeret på tildelte standpladser på flyvepladsen nogle få meter fra hende og udbryder:

"Nej, nu er der igen én, som render rundt derude med hovedbeklædning".

Der går ikke mange sekunder, før et par skilte bekendtgør "Fly-operativt område – hovedbeklædning skal aftages!"

"Så, nu kan de høje herrer vel lære det. Ingen hovedbeklædning af hensyn til sikkerheden," siger hun med eftertryk – og et smil.

Gry Pedersen, 31 år, har været inden om alle tre værnsgrene, før hun i 2010 fandt den rette plads i flyverhjemmeværnets eskadrille 220 Nordvestsjælland.

"Opgaverne tiltaler mig og lige netop i dag er det ekstra spændende og udfordrende. Faktisk er det eksamensdag i dag," forklarer Gry Pedersen om demonstrationen af feltflyvepladsen i Gørlev på Vestsjælland en lørdag midt i april.

Vellykket pionerarbejde

Fem af flyverhjemmeværnets otte fly ankommer et efter et i løbet af formiddagen. Premierløjtnant Christian H. Andersen, eskadrillechef for HVE 220, har travlt med at dirigere, og først da det sidste fly står på den tildelte standplads, vender han sig med ordene:

"Der er såmænd ikke den store forskel på at dirigere køretøjer og fly på plads, så jeg brugte stort set samme tegn, som jeg i mit tidligere job i hæren har dirigeret lastbiler og andre køretøjer på plads med".

Christian H. Andersen er manden, der sammen med sin eskadrille har stået for udviklingen og etableringen af feltflyvepladsen. Han siger:

"Vi ankom i aftes, og på 12

Det har været noget af en logistisk og meget spændende udfordring at etablere feltflyvepladsen, fortæller Gry Pedersen fra flyverhjemmeværnets eskadrille HVE 220 Nordvestsjælland.

Premierløjtnant Christian H. Andersen, chef for Hjemmeværnseskadrille 220, havde dagen igennem travlt med at dirigere flyverhjemmeværnets Cessna'er på plads ved henholdsvis landing og start.

timer har vi fået etableret en fuldt funktionsdygtig og skarp bevogtet flyveplads med adgangskontrol, kommandostation, briefingtelt, messetelt, netforbindelse, soveplads til piloter og bevogtningspersonel. Vi er med andre ord helt klar til opgaven, der går på at yde optimal service til fly og indsatsledelse".

Arten og omfanget af servicen bestemmes af opgavestilleren, som kan være enten politiet, beredskabet eller forsvaret.

Undvegen fange og olieudslip

Denne lørdag er det flyverhjemmeværnet selv, der agerer opgavestiller, og nogle af dagens opgaver til piloterne lyder på overvågning af et olieudslip fra et skib i Storebælt. Andre piloter bliver sendt på vingerne i forsøget på at lokalisere en undvegen fange fra "Fængslet Sjællands Odde".

Og igen må Christian H. Andersen på banen for at dirigere fly.

"Det går jo helt efter planen," når han lige at sige, inden han at-

Velkendt viden – alligevel måtte der lynhurtigt improviseres et skilt, der mindede folk om reglerne på en feltflyveplads.

ter løber fra banen og direkte ind i klubhuset på Gørlev Flyveplads, der i dagens anledning fungerer som kommandostation (KSN).

"KSN er nerven på feltflyvepladsen, her foregår al kommunikation mellem piloterne og indsatsledelsen på jorden," forklarer Christian H. Andersen.

Og apropos KSN har eskadrillechefen en lille trumf i ærmet, som dog ikke skal stå sin prøve i dag.

Han peger over mod en mindre varevogn, der står parkeret ved flyvepladsen, og siger:

"Opgaverne tiltaler mig og lige netop i dag er det ekstra spændende og udfordrende.

Faktisk er det eksamensdag

i dag." **Gry Pedersen**, Hjemmeværnseskadrille 220 Nordvestsjælland

"Jeg har tænkt mig at få den indrettet som en mobil mini KSN i det tilfælde, at vi hurtigt har brug for at forlægge til en anden flyveplads. Er vores service påkrævet her og

nu, nytter det jo ikke noget, at vi skal bruge et døgn på at pakke sammen og efterfølgende stille op".

Plads til at tænke ud af boksen

Tilbage i flyhangaren, hvor Gry Pedersen og hendes 19 kolleger fra eskadrille 220 deler base med fem kolleger fra eskadrille 240. Sidstnævnte støtter 220 gennem hele øvelsen.

Feltsengene er skubbet over i det ene hjørne og bord/bænk-sættet i træ er totalt dækket med papirer og radiokommunikations-

udstyr. Et par poser med slik er der dog blevet plads til.

"Det er godt nok sin sag at få vagtplanerne til at gå op, når de ustandseligt bliver lavet om". Gry

Pedersen rynker panden og erkender, at der skal være plads til at tage hensyn til folks familieliv og gøremål i øvrigt. De er jo trods alt her på frivillig basis.

Gry Pedersen fremhæver i øvrigt sin eskadrillechef Christian i forbindelse med udviklingen af konceptet for feltflyvepladsen.

"Eftersom der ikke fandtes en fiks og færdig skabelon for at etablere en feltflyveplads, har vi været meget med i overvejelserne om, hvordan og hvorledes opgaven kan gribes an. Der har været plads til at tænke ud af boksen," understreger Gry Pedersen.

Hendes makker ved bordet, Frank Jensen, der har været medlem af hjemmeværnet siden 1995, nikker og siger:

"Det har været rigtig interessant og spændende at være med til at skabe noget nyt". Han tilføjer, at essensen i hjemmeværnsarbejdet for ham er aktiv fritid, at hjælpe andre samt en konstant kilde til indlæring.

Varen skal være i orden

Flyverhjemmeværnets chef, oberst Søren M. Poulsen, er først på eftermiddagen meget tilfreds

med dagens forløb.

"Desværre har vejret drillet lidt, så ikke alle otte fly er ankommet som planlagt. Det til trods har dagen i dag vist, at den vare, vi skal sælge, er i orden. Det betyder, at vi i endnu større omfang end i dag kan yde assistance til politi, beredskab og forsvar ved mange forskellige typer opgaver," siger Søren M. Poulsen og tilføjer:

"Eskadrille HVE 220 har vist, at feltflyvepladskonceptet er bæredygtigt, og næste trin bliver at få udvalgt fem eskadriller, der skal uddannes i konceptet".

Læs om Hjemmeværnseskadrille 220's modtagelse af frivillighedsprisen side 40-41.

De helt store smil var fremme, da forsvarsminister Gitte Lillelund Bech uddelte årets frivilligpris. Her er det Hjemmeværnseskadrille 220 Nordvestsjælland, der modtager prisen som årets hjemmeværnsenhed.

AF HENRIK HYLDGAARD SCHMIDT

Den 28. april var der dækket op til fest på Frederiksberg Slot, da årets frivilligpriser skulle uddeles til redningsberedskabet og hjemmeværnet.

Foto: Ole Bo Jensen

Frivillige hædret på slottet

Frederiksberg Slot summede af forventning og spænding i minutterne op til Gitte Lillelund Bechs ankomst. Som øverste ansvarlige for frivilligeredskaberne skulle hun uddele årets frivilligpriser.

Ministeren startede med at takke de frivillige for deres store arbejde med at sikre et robust beredskab i Danmark. Og så opfordrede hun særligt prismodtagerne til at vise deres stolthed.

"Man må godt være stolt, når man har gjort noget godt. Så jeg håber, prisen vil gøre jer stolte," sagde Gitte Lillelund Bech.

Og budskabet blev modtaget. I hvert fald var Tina Pedersen og Jeanette Ingemann Mathiesen stolte, da de efter prisuddelingen pustede ud og fik en forfriskning i Riddersalen på Frederiksberg Slot.

De to frivillige fra Hjemmeværnskompagni 1. Falsterske modtog den individuelle pris som årets frivillig i hjemmeværnet for deres indsats ved en alvorlig trafikulykke.

Modtagerne af den individuelle og den kollektive pris sammen med Chefen for Hjemmeværnet og Den Kommitterede for Hjemmeværnet.

"Det var overvældende at få prisen, når man egentlig bare synes, man har gjort det, man bør," sagde Tina Pedersen.

De to erfarne sanitetsfolk var blot tredive sekunder nede ad vejen, da en motorcyklist sidste år kolliderede med en venstresvingende bil. Det sammentræf betød formentlig forskellen på liv og død for den hårdt kvæstede motorcyklist.

Eskadrille fik kollektiv pris

Den kollektive pris gik til flyverhjemmeværnets eskadrille 220 Nordvestsjælland. Christian Hornung Andersen, der leder

eksadrillen, var stolt over, at hans enhed i fællesskab havde overstået en svær periode og sågar i processen havde formået at tiltrække nye medlemmer.

"Vi har været sammen om det her. I forhold til hvervningen gav vi for eksempel hinanden håndslag på, at det var noget, vi alle gjorde og havde ansvar for," sagde Christian Hornung Andersen.

Ministeren roste særligt det fremsynede arbejde med feltflyvepladser, som eskadrillen ligeledes havde gennemført i løbet af året.

"I er et godt eksempel på en enhed, der følger med tiden, og

spiller ind med erfaringer, som andre i hjemmeværnet kan bruge. Derfor får I frivillighedsprisen," sagde Gitte Lillelund Bech.

Frivilligpriserne uddeles også til redningsberedskabet. Her var vinderne Ronald Graabæk for sit arbejde i det supplerende Frivillige Beredskab i Frederiksund samt fire eftersøgnings- og redningshold, der sidste år fik deres FN-certificering.

Også de blev hædret af forsvarsministeren på en helt igennem festlig dag i det gule barokslot på toppen af Valby bakke.

Foto: Ole Bo Jensen

Frivilligprisen

Frivilligprisen blev uddelt første gang i 2009. Prisen gives til personer eller enheder, der i det forløbne år har ydet en helt særlig indsats i forbindelse med afgrænsede hændelser, eller som har ydet en bemærkelsesværdig indsats for generelt at skabe opmærksomhed omkring anvendelse af frivillige.

Der er sat turbo på uddannelserne, og antallet af aktive medlemmer er steget til det dobbelte i Hjemmeværnseskadrille 220 Nordvestsjælland. Den indsats er nu blevet belønnet.

Eskadrille har fået fornyet luft

AF CHARLOTTE BAUN DREJKA

Hjemmeværnseskadrille 220 Nordvestsjællands kraftige vitaminindsprøjtning med nye unge kræfter og turbo på aktiviteter og uddannelser er blevet bemærket uden for eskadrillens egne græsgange på Kalundborg-egnen.

Den 28. april kunne eskadrillen på Frederiksberg Slot bryste sig af forsvarsminister Gitte Lillelund Bechs frivilligpris 2010 som den hjemmeværnsenhed, der i det forgangne år har gjort en særlig indsats. Selv om det var eskadrillechef Christian Hornung Andersen, der modtog prisen på eskadrillens vegne, så understreger han kraftigt, at skulderklappet omfatter hele enheden. "Vi har løftet i flok og været sammen om at få vendt udviklingen i eskadrillen til noget meget positivt," understreger han.

Stærkt engagement

Han kan dog godt skrive under på forsvarsministerens ord ved prisuddelingen, hvor hun understregede, at det ikke var eskadrillens størrelse, der har været afgørende for prisen, men derimod eskadrillens kæmpe engagement.

"Selv om vi ikke er nogen stor

enhed, så er der nu masser af optimisme og tro på, at vi er på rette vej. Det kan vi også mærke på den efterspørgsel, vi oplever fra flyvevåbnet," siger Christian Hornung Andersen.

I 2010 formåede eskadrillen således at rekruttere en masse nye medlemmer og samtidig påbegynde et pionerarbejde med feltflyvepladser. Det skete i en situation, hvor medlemstallet ellers var stærkt reduceret, og den tidligere chef pludselig stoppede og blev erstattet af Christian Hornung Andersen, der med sine 36 år hører til blandt skaren af yngre frivillige chefer. Da han trådte til sidste sommer, var antallet af aktive medlemmer lavt.

Den udvikling er nu vendt, og antallet af aktive medlemmer er fordoblet på et år. De nye medlemmer er fortrinsvis folk mellem 20 og 30 år. Også uddannelsesaktiviteterne er skruet op, og eskadrillen har brugt mange kræfter på at få etableret en feltflyveplads i Gørlev. Eskadrillen slog også straks til, da den med meget kort varsel blev bedt om at deltage i søværnets store DANEX-øvelse sidste år. Så i dag fremstår eskadrillen som lidt af en

mønstereskadrille og forbillede for andre.

"Eskadrillens nye profil er i den grad faldet i god jord. Folk er motiverede, de har et højt aktivitetsniveau, selv om der også bliver stillet højere krav til dem," siger Christian Hornung Andersen.

Eskadrillechefens ambitioner for enheden stopper ikke her. Han vil gerne nå endnu flere mål og har et ønske om, at eskadrillen om nogle år er oppe på 60 aktive og for alvor har fået slået sit navn

fast som en stærk samarbejdspartner og en markant bevogningsprofil.

Hjemmeværnseskadrille 220 Nordvestsjælland har med deres gode eksempel og store engagement sat skub i en utrolig positiv udvikling. Derfor fik de frivilligprisen 2010. Eskadrillen blev under uddelingen af prisen repræsenteret af (fra venstre): Carsten Pedersen, Erik Madsen, Michael Stenrand, Niels Dahl Jensen og Christian H. Andersen

De brænder bare for førstehjælpen

Tina Pedersen og Jeannette Mathiesen fra Hjemmeværnskompagni 1. Falsterske hjalp i 2010 et trafikoffer med livreddende førstehjælp, så manden i dag har bevaret sin førlighed. Nu har de fået frivilligprisen 2010.

Tina Pedersen (tv.) og Jeannette Mathiesen fra Sanitetsgruppen i Hjemmeværnskompagni 1. Falsterske er garvede førstehjælpere og reddede formentlig en motorcyklist liv, da de ydede livreddende førstehjælp til ham efter et alvorligt trafikuheld i Nykøbing Falster sidste efterår.

"Han blødte ud af munden. Så vidste jeg, det var alvorligt."

Tina Pedersen var ikke et sekund i tvivl om, at hun og Jeanette Mathiesen skulle handle resolut med livreddende førstehjælp, da de 19. september 2010 tilfældigt blev vidner til et alvorligt trafikuheld med en motorcyklist i Nykøbing Falster.

I T-krydset Skovalleen/Gåbensevej var motorcyklisten under en overhaling kørt direkte ind i en venstresvingende bilist og svævede i livsfare, da Tina Pedersen og Jeanette Mathiesen blev tilkaldt. De var begge på vej til hjemmeværnsgården i Nykøbing Falster få kilometer fra ulykkesstedet med en af hjemmeværnets sanitetstrailere.

Tina Pedersen og hendes makker gennem ti år, Jeannette Mathiesen, havde fuldstændig styr på, hvordan de skulle handle i de meget vigtige minutter efter uheldet. Det reddede formentlig mandens liv, så han i dag har bevaret sin førlighed.

28. april kvitterede forsvarsminister Gitte Lillelund Bech på Frederiksberg Slot for deres snarådige indsats med den individuelle frivilligpris 2010, som de er meget bæredygtige og stolte over at have modtaget.

Handlede på instinkt

Både Tina og Jeannette har

Foto: Henrik Eio Jørgensen

mange års erfaring som garvede førstehjælpsinstruktører og har talrige førstehjælpsøvelser og omfattende uddannelse bag sig.

Derfor handlede Tina også fuldstændig instinktivt, da hun gik i gang med at undersøge den livløse mand fra top til tå og tilså, at han blev lejret på den rigtige side. Makkeren Jeanette assisterede Tina med nødvendigt udstyr, som de havde i sanitetstraileren, der kan sammenlignes med en mobil skadestue. Som et eksempel nævner de en særlig saks, der kunne klippe mandens motorcykeldragt op.

Jeannette sørgede desuden for

at yde den meget vigtige psykiske førstehjælp til det fuldstændigt chokerede unge kærestepar, der kørte i den venstresvingende bil.

Senere, da en traumelæge ankom, fortsatte han behandlingen af motorcyklisten, men også i den situation assisterede de hele redningsholdet.

Trods deres livgivende hjælp opfatter de to hjemmeværnsskvinde sig ikke som heltinder.

"Vi brænder bare så meget for førstehjælp og har det rigtig, rigtig godt med at kunne hjælpe andre folk," siger Jeannette Mathiesen om indsatsen.

Det er femte gang inden for fem år, at Tina og Jeannette har været vidner til trafikuheld og hjulpet til. Ulykken i Nykøbing Falster er dog den mest alvorlige hændelse, som de også fik snakket igennem med deres kompagnichef Niels Christian Meilgaard, umiddelbart efter det var sket.

Chefen er mindst lige så stolt som prismodtagerne.

"Det er jo en utrolig flot anerkendelse af det store frivillige arbejde, som hjemmeværnet yder. Det viser også, at det giver mening at bruge så meget tid på øvelser og uddannelse, når man kan gøre en forskel," siger han.

Selvom der foregår meget idræt i hjemmevernet allerede, bliver der nu iværksat et nyt projekt for at fremme den generelle sundhedstilstand. Der er dog ikke tale om tvang, men en række tilbud, som gør det nemmere for den enkelte at lægge en plan for egen sundhed og træning.

Der er **masser** **af idræt** i hjemmevernet

AF JESPER SVENNINGSEN

Et nyt sundheds- og trænings-tiltag bliver implementeret fra oktober 2011. Det indbefatter blandt andet en ny uddannelse og et overflødigehorn af gode idéer til træning både individuelt og sammen med resten af underafdelingen.

Den nye uddannelse hedder sundheds- og træningsvejleder (STV), men hvem skal varetage den rolle? Det er ikke alle, der har lyst til at skulle være STV, men det er sikkert heller ikke alle, der har evnerne til det. Som så meget andet handler det om at finde den rigtige person til opgaven. I dette tilfælde er det vigtigt at understrege, at det ikke behøver at være en befalingsmand eller officer. Til gengæld skal det være en person, der brænder for både projektet og sine kammerater.

"Egentlig er en af de vigtigste evner at kunne være en slags coach for sine kammerater, så man kan støtte og opmuntre hinanden," siger oberstløjtnant Jette Albinus fra Hjemmevernskommandoen. Hun har stået i spidsen for at udvikle konceptet og ser

sundhed og træning som en af sine helt store kæpheste.

"Der foregår allerede mange forskellige former for træning i underafdelingerne, så vi starter jo ikke helt fra nul. Men det er vigtigt for mig og projektet, at det breder sig på en naturlig måde og ikke bliver trukket ned over hovedet på nogen. På den måde vil det ikke holde længe."

Idéen er, at hjemmeverns-soldaterne i de enkelte underafdelinger finder nogle aktiviteter, der passer til dem, så man ikke kaster sig ud i noget, som man dybest set ikke har lyst til. Det handler om at rykke nogle barrierer hos sig selv, men hvis man tager munden for fuld, risikerer man, at det i stedet bliver uoverkommelige forhindringer. Og så kommer man jo ingen vegne, forklarer Jette Albinus. En samtale med en STV kan sætte folk i gang og motivere dem til at lægge deres egen plan.

På distriktsniveau bliver det et krav at finde en STV, men på underafdelingsniveau bliver

det et muligt tilvalg. Hjemmevernsskolen uddanner de første sundheds- og træningsvejledere i september måned, så projektet kan implementeres i oktober.

Et katalog over gode idéer

Sundheds- og træningstiltagene er et tilbud til alle i hjemmevernet. Det er altså ikke noget, der bliver pålagt med tvang. At stille deciderede krav på dette område er simpelthen ikke holdbart i længden, mener Jette Albinus. Hvis tiltagene skal være med til at holde folk til ilden, er det vigtigt, at de iværksættes nedefra. Men der skal opstilles nogle forslag og muligheder, så det bliver nemmere at gå til for den enkelte person eller den enkelte underafdeling.

Derfor bliver der også samlet et idékatalog, som sundheds- og træningsvejlederen eller andre kan hente inspiration fra. Der vil være forslag til for eksempel

kredsløbstræning, muskeltræning og eksempler på fælles aktiviteter, der er nemme for underafdelingen at lægge ind i diverse pauser. Her kommer det sociale aspekt også ind.

"Disse tiltag er ikke kun en god mulighed for at højne enkeltindividernes generelle sundhedstilstand, men også en anledning til at give fællesskabet et yderligere boost. Fællesskabet er der jo i forvejen, så det er bare om at springe med på vognen og sætte gang i nogle fælles sundhedsaktiviteter," siger Jette Albinus.

Et helt konkret tilbud i idékataloget er et elektronisk motivations- og hjælpeprogram. Det er et system, som kan lave individuelle trænings-, ryge- og kostprogrammer ud fra de mål, den enkelte taster ind. Med det nye program "Hjemmevernets sundheds- og træningspartner" kan man komme i gang på meget kort tid og lave sin helt egen trænings- eller

kostplan.

Hjemmeværnet

har købt systemet, der allerede benyttes af flere kommuner, og der vil være en beskedent egenbetaling fra hver enkelt bruger, og det er også muligt for pårørende at lave træningsprogrammer. Der er tilknyttet eksperter på sundheds- og ernæringsområdet, så man kan altså sidde ved sin

deling. Og den fysiske træning er i det hele taget noget, patruljen gør en del ud af.

To gange om året afholder de hærens tilstandsprøve, som skal bestå af alle uanset alder. Derudover skal en 15 kilometer march også gennemføres på tre timer to gange om året.

For at gøre både træning og uddannelse lidt sjovere bevæger patruljen sig ofte ud i naturen for at kunne leve sig mere ind i øvelserne.

"Det er sjældent, at vi har klasseværelseundervisning," siger Steen Guldborg. "I øjeblikket har vi fokus på signaltjeneste og fjen-

demelding, og da orientering er en generel patruljekompetence, der skal holdes ved lige, holdt vi

for nylig et signal o-løb i uniform og med rygsæk og basis."

Det gik over stok og sten gennem Riis Skov i to-mands sjak for at finde de ti poster, der var gemt, og undervejs blev radioprocedu-

erne øvet igennem. 12 personer deltog i signal o-løbet, men målet var egentlig ikke at finde en vinder.

"Det er ikke så vigtigt, hvem der vandt, men mere diskussionen bagefter om hvem der fik hvilke poster," siger Steen Guldborg.

Alle skal kunne være med

For Heidi Tsimisiris er der ingen tvivl om, at hjemmeværnet udmærket også kan være et samlingspunkt omkring idræt og træning. I hendes kompagni, Hjemmeværnskompagni Midtfyn, har hun været med til at starte et træningstilbud op for hele kompagniet – og pårørende.

Hver anden tirsdag samles de interesserede, men der er ingen krav om, at alle skal nå et bestemt mål. Der er flere muligheder, så alle har en chance for at være med. Der kan løbes en tre, fem eller syv kilometers rute, man kan cykle en 20 kilometers rute, eller man kan vælge at gå otte kilometer. Og det er efterhånden blevet en stor gruppe, der deltager – inklusive børn i diverse cykel- og løbevogne.

"Det kom bag på os, hvor mange der møder op hver gang.

Der er faktisk en, der tager fra Svendborg til Ringebu for at være med," siger Heidi Tsimisiris, der ser en helt klar fordel i at invitere familier med også. "Ud over at få så mange som muligt med ud at træne, giver det samtidig også pårørende en større forståelse og tillid til det, som ægtefællen eller kæresten er med i. Familien lærer kompagniet og hjemmeværnet bedre at kende."

Kompagniet har altid haft gang i noget idræt, og Heidi har en finger med i spillet. Hun har nemlig i mange år arbejdet professionelt med fitness og sundhedsvejledning.

"Mange føler, at de skal overskride nogle grænser for at kaste sig ud i nye træningsprogrammer eller kostplaner, så det er vigtigt, at der er en blød tilgang til det. På den måde vil flere komme i gang," siger hun.

Hvis kompagniet har lidt ekstra tid imellem aktiviteter, er det oplagt at fylde tiden ud med for eksempel armstrækker eller en hurtig leg, der kan få både pulsen og lattermusklerne i gang.

"Det kom bag på os, hvor mange der møder op hver gang."

Heidi Tsimisiris,
Hærhjemmeværnskompagni Midtfyn

egen computer derhjemme og lave træningsprogrammer og få professionel sparring.

"Det er ikke kun den enkelte hjemmeværnssoldat, der får et udbytte af de nye trænings- og sundhedstiltag. De øger også hjemmeværnets evne til at løse de nationale og internationale opgaver, der stiller større og større krav til den enkeltes forudsætninger – ikke mindst de fysiske," siger Jette Albinus.

Uddannelsen rykkes ud i skoven

Som sundhedstiltagene også lægger op til, kan det være en god idé at udnytte pauser til at få trænet lidt mere. Det er en metode, som Motoriseret Infanterikompagni Østjylland udnytter.

"Vi sætter lige lidt fysisk træning ind, hvor der er huller og små pauser. Det kan være nogle armstrækker eller et sjovt spil," siger Steen Guldborg, der er næstkommanderende i en patrulje-

Foto Steen Guldborg

Husk at melde fra

Udeblivelser fra Hjemmeværnsskolens kurser kan have store konsekvenser, hvis ikke kursisterne melder fra i tide. Derfor har skolen nu iværksat en række tiltag.

AF KAPTAJN TORBEN NYGAARD,
HJEMMEVÆRNSSKOLEN

Udeblivelser fra Hjemmeværnsskolens kurser har store konsekvenser, hvis ikke kursister melder fra i tide.

Alle har nok på et tidspunkt oplevet at møde frem til en aktivitet, hvor flere personer er udeblevet uden at melde afbud. Ud over at det er et irritationsmoment for de personer, der har planlagt aktiviteten, medfører udeblivelser også stort ressourcospild.

Den gennemsnitlige pris per kursist per døgn beløber sig til cirka 675 kroner. Denne pris dækker kost, indkvartering med mere. Alt sammen udgifter som hjemmeværnet skal betale, uanset om kursisten møder frem eller ej.

I 2010 udeblev 161 personer fra Hjemmeværnsskolens kurser uden at melde afbud. Med en gennemsnitlig kursustilslængde på

3,4 døgn løber den samlede udgift for Hjemmeværnsskolen op til cirka 370.000 kroner for 2010. Penge der kunne være brugt til andre og bedre formål.

En yderligere konsekvens af udeblivelser er i værste fald, at andre ikke kan få plads på det ønskede kursus.

Nye tiltag skal forhindre udeblivelser

Hjemmeværnsskolen har iværksat en række tiltag, der skal mindske antallet af udeblivere. Layoutet på indkaldelserne er blevet opdateret, så de fremstår mere tidssvarende og tilpasset målgruppen. Skolen håber ad den vej, at kursisten bliver

mere motiveret til at sætte sig ind i materialet og dermed mere opmærksom på krav om forudgående fjernundervisning, afbudsprocedurer med mere.

På udvalgte kurser har skolen iværksat procedurer, der sikrer, at kursister, der ikke har de nødvendige forudsætninger ved tilmeldingsfristen, afmeldes for at give plads til andre kursister. Det er dog fortsat myndighedernes og i sidste ende underafdelingens ansvar, at kursister opfylder kravene for optagelsen på den ønskede uddannelse.

Hjemmeværnsskolen har fra 1. januar 2011 anvendt HJV.DK til kursusadministration. Dermed kan den enkelte kursist bedre se tilmeldte kurser. Kursisten kan desuden afmelde sig elektronisk via HJV.DK, og skolen har indarbejdet en quick-menu fra HJV.DK, hvor man nemt kan finde kursustilbud og oplysninger om

forudsætningskrav med mere.

Ved udeblivelser sender skolen en skrivelse til myndighederne, som dermed kan følge op i forhold til udeblivelsen.

Sammenfattende koster udeblivelser hjemmeværnet mange spildte penge og kræfter, og det er aldrig rart at måtte afvise kursister på grund af pladsmangel, når tilmeldte kursister efterfølgende vælger at udeblive. Derfor har alle en interesse i, at man melder fra i så god tid som muligt. Det giver enten plads til andre kursister eller mulighed for at ændre i bestillingen til den pågældende aktivitet.

For at komme til Hjemmeværnsskolens quick-menu: vælg først linket "Hjemmeværnsskolen" i venstre side på forsiden af HJV.DK og vælg derefter "Quick-menu".

KURSUSKALENDER 2. HALVÅR 2011

LOVPLIGTIG UDDANNELSE

Kursus	Periode	Sted
RLU, Bevogtning under fredsberedskab, 1038	12-13 AUG	Bornholm
RLU, Speedbådscertifikatkursus, 1420	19-21 AUG	Slipshavn
Grunduddannelse komplet, 1000	19-28 AUG	Christiansminde
GRU BRAND, 1008 + GRU SKALÆ, 1010 + RLU RED, 1032 + GRU MILJØ, 1011	26-28 AUG	Søgård
Grunduddannelse CHARLIE (weekendbase- ret)	26 AUG- 23 OKT	Søgård
Resterende lovpligtig uddannelse CHARLIE (weekendbaseret)	26 AUG- 23 OKT	Søgård
Branduddannelse, miljøuddannelse og Almindelig hjælp til politiet	27-28 AUG	Christiansminde
RLU, Almindelig hjælp til politiet, 1033	27 AUG	Stensved
Skadesteds-lære	1 SEP	Jonstrup
RLU, Redningstjeneste, 1032	3-4 SEP	Christiansminde
RLU komplet, HHV, VHV og FHV, 1030 (- Op- mærksomhedsudd.)	9-18 SEP	Christiansminde
GRU BRAND, 1008 + GRU SKALÆ, 1010 + RLU RED, 1032 + GRU MILJØ, 1011	9-11 SEP	Søgård
Grunduddannelse komplet, 1000	9-18 SEP	Stensved
RLU, Almindelig hjælp til politiet, 1033	10 SEP	Søgård
Skadesteds-lære, miljøuddannelse, Elementær Branduddannelse	16-18 SEP	Bornholm
TOT modul (Miljøuddannelse, brandbekæm- pelse, redningstjeneste, skadesteds-lære, almindelig hjælp til politiet)	16-18SEP	Aalborg kaserne
RLU Opmærksomhedsuddannelse vedr. terror, 1039	21 SEP	Stensved
RLU Småstyrkers Kamp 1, 1037	30 SEP-1 OKT	Stensved
RLU, Førstehjælp på kamppladsen, 1041	2 OKT	Stensved
RLU, Speedbådscertifikatkursus, 1420	7-9 OKT	Slipshavn
RLU komplet, HHV, VHV og FHV, 1030 (- Op- mærksomhedsudd.)	14-23 OKT	Bornholm
Grunduddannelse komplet, 1000	14-23 OKT	Christiansminde
RLU komplet, HHV og FHV, 1030	14-23 OKT	Hanstholmlejren i Hanstholm
Grunduddannelse komplet, 1000	14-23OKT	Skive Kaserne
Grunduddannelse komplet, 1000	14-23 OKT	Vandstedgaard
Grunduddannelse DELTA (Uge)	14-23 OKT	Søgård
Resterende lovpligtig uddannelse DELTA	14-23OKT	Søgård
RLU Våbenuddannelse GV M/95, 1036	15 OKT	Stensved
RLU, Almindelig hjælp til politiet, 1033	15 OKT	Odense
RLU, Signaluddannelsen, 1034	16 OKT	Stensved
Branduddannelse og miljøuddannelse	22-23 OKT	Christiansminde
RLU, Redningstjeneste, 1032	29-30 OKT	Christiansminde
RLU, Redningstjeneste, 1032	29 OKT	Stensved
GRU, Skadesteds-lære	3 NOV	Jonstrup
Grunduddannelse, Førstehjælp, 1002	4-6 NOV	Skive Kaserne
RLU komplet, HHV og FHV, 1030	4-16 NOV	Skive Kaserne
RLU, Sømandskab, BON, MHV, 1424	4-6 NOV	Slipshavn
Miljøuddannelse, Branduddannelse og Almindelig hjælp til politiet	5-6 NOV	Christiansminde
RLU, Almindelig hjælp til politiet, 1033	5 NOV	Stensved
RLU, Bevogtning under fredsberedskab, 1038	5-6 NOV	Stensved

RLU Opmærksomhedsuddannelse vedr. terror, 1039	10 NOV	Hærens Officerskole
RLU, Orienteringslære (kortlære), 1035	11-12 NOV	Stensved
RLU komplet, HHV og FHV, 1030	11-20 NOV	Stensved
TOT modul (Miljøuddannelse, brandbekæm- pelse, redningstjeneste, skadesteds-lære, almindelig hjælp til politiet)	11-13 NOV	Aalborg kaserne
GRU, Elementær brandbekæmpelse	12 NOV	Stensved
GRU, Miljøuddannelse	13 NOV	Stensved
RLU Opmærksomhedsuddannelse vedr. terror, 1039	15 NOV	Jylland
RLU, Speedbådscertifikatkursus, 1420	18-20 NOV	Slipshavn

MARINEHJEMMEVÆRNET

Kursus	Periode	Sted
Radarbrugerkursus, MHV, 1404	12-14 AUG	Frederikshavn
Dæks-gastkursus, 1428	21-27 AUG	Slipshavn
Sygdomsbehandlerkursus, MHV, 5031	21-26 AUG	Slipshavn
BON, Havnebevogtningskursus, 1461	26-28 AUG	Slipshavn
Navigationskursus I, modul 1, 1400	2- SEP	Slipshavn
Naval Merchant Shipping Information System, 1429	2-7 SEP	Slipshavn
Autorisationsprøve for motorpassere MHV 800 kl., 5540	4-6 SEP	Slipshavn
Autorisationsprøve for motorpassere MHV 900 kl., 5540	6-8 SEP	Slipshavn
SAR 1, 2418	9-11SEP	Slipshavn
Chefkursus, 3020	11-16SEP	Slipshavn
Kommunikationsgastkursus, 1446	11-16 SEP	Slipshavn
Fartøjsførerkursus, vedligeholdelse, 2421	16-18 SEP	Frederikshavn
Navigationskursus II, modul 1, 1401	16-18 SEP	Slipshavn
Sygdomsbehandler, MHV, vedligehold, 5032	25-28 SEP	Fanø
Maritimt Alment Befalingsmandskursus, 2400	1-7 OKT	Slipshavn
Assisterende motorpasserkursus, MHV, 1432	2-7 OKT	Slipshavn
Radiooperatørcertifikatkursus, MHV, 1444	2-6 OKT	Slipshavn
Navigationskursus I, modul 2, 1400	7-9 OKT	Slipshavn
Dæks-gastkursus, 1428	9-15 OKT	Slipshavn
Kommunikationsgastkursus, 1446	23-28 OKT	Slipshavn
Navigationskursus II, modul 2, 1401	28-30 OKT	Slipshavn
Sygehjælperkursus i hjemmenværnet, 5011	28-6 OKT	Stensved
Sygdomsbehandler, MHV, vedligehold, 5032	30 OKT- 2 NOV	Fanø
Videregående Officerskursus, MHV, 3410	4-6 NOV	Slipshavn
Fartøjsmesterkursus, 1435	6-11 NOV	Slipshavn
Operationsofficerskursus, MHV, 3412	6-7 NOV	Slipshavn
Planlægningsofficerskursus, MHV, 3411	6-7 NOV	Slipshavn
Radiooperatørcertifikatkursus, MHV, 1444	6-10 NOV	Slipshavn
Uddannelsesofficerskursus, MHV, 3413	6-7 NOV	Slipshavn
Fjernkendingskursus, MHV, 1455	13-18 NOV	Slipshavn
Navigationskursus IV, 2417	13-18 NOV	Slipshavn
Radarbrugerkursus, MHV, 1404	18-20 NOV	Frederikshavn
Dæks-gastkursus, 1428	20-26 NOV	Slipshavn
Sygdomsbehandlerkursus, MHV, 5031	20-25 NOV	Slipshavn
SAR 2, 2419	25-27 NOV	Frederikshavn

Hovmesterkursus, 1405	27 NOV- 2 DEC	Slipshavn
Motorpasserkursus, MHV, 1433	27 NOV- 2 DEC	Slipshavn
ECPINS Brugerkursus, MHV, 1403	2-4 DEC	Frederikshavn
Navigationskursus III, 1402	4-9 DEC	Slipshavn
Fartøjsførerkursus, vedligeholdelse, 2421	9-11 DEC	Frederikshavn
Navigationskursus II, modul 3, 1401	10-18 DEC	Slipshavn

FLYVERHJEMMEVÆRNET

Kursus	Periode	Sted
STO, Bevogningsassistent, modul 1, Tjenestekendskab, 1626	26-28 AUG	Karup
STO, Bevogningsassistent, modul 2, Retsforhold og bevogningspsykologi, 1626	23-25 SEP	Karup
STO, Bevogningsassistent, modul 3, Pistoluddannelse, 1626	28-30 OKT	Karup
STO, Bevogningsassistent, modul 4, Kontrol og sikkerhedstjeneste, 1626	25-27 NOV	Karup

FUNKTIONSUDDANNELSER

Kursus	Periode	Sted
IT-befalingsmandskursus, 2081	12-14 AUG	Skalstrup
IT-befalingsmandskursus, 2081	26-28 AUG	Aalborg kaserner
Politifunktionskursus Almindelig Hjælp, del 1, 1200	26-28 AUG	Vandstedgaard, Hjørring
Politifunktionskursus Særlig Hjælp, 1201	27-28 AUG	Stensved
Hundeførerfunktionskursus, 1150, del 1	2-4 SEP	Christiansminde
Hundeførerfunktionskursus, 1150, del 2	2-4 SEP	Christiansminde
Politifunktionskursus Særlig Hjælp, 1201	2-4 SEP	Søgård
Politifunktionskursus Almindelig Hjælp, del 2, 1200	2-4 SEP	Læsø
Informationsledelseskursus, 2084	30 SEP- 2 OKT	Nyminddegab
Politifunktionskursus Almindelig Hjælp, 1200, del 1 af 2	7-9 OKT	Christiansminde
Informationsofficerskursus, 3080	7-9 OKT	Nyminddegab
FARGO KUR (mil. specialiseringsdel)	8 OKT	Søgård
Politifunktionskursus Almindelig Hjælp, 1200, del 2 af 2	28-30 OKT	Christiansminde
Signaluddannelse 2, 7512	4-6 NOV	Søgård
Hundeførerfigurantkursus	4-6 NOV	Tranum
Politifunktionskursus Almindelig Hjælp, 1200	7-10 NOV	Skive Kaserne
Politifunktionskursus Særlig Hjælp, 1201	11-12 NOV	Skive Kaserne
Historikerkursus, 2080	11-13 NOV	Nyminddegab
Informationsgrundkursus, 1080	11-13 NOV	Nyminddegab
IT-befalingsmandskursus, 2081	25-27 NOV	Aalborg kaserner
Redaktørkursus, 2082	2-4 DEC	Nyminddegab
Udstillingskursus, 2083	2-4 DEC	Nyminddegab

ØVRIGE UDDANNELSER

Kursus	Periode	Sted
Ledelseskursus 1, 1095	7-12 AUG	Nyminddegab
Rappelleinstruktørkursus, 1170	7-12 AUG	Nyminddegab
Alment Befalingsmandkursus, modul 1, 2000	12-14 AUG	Nyminddegab
Næstkommanderendekursus, Underafdeling, 3010	12-14 AUG	Nyminddegab
Alment Officerskursus, modul 1, 3000	12-14 AUG	Slagelse
Hundebefalingsmandskursus, 2050	21-26 AUG	Nyminddegab
Skydelederkursus 1, 4030	25-28 AUG	Nyminddegab
Undervisningsteori, Internet, 8502	2-4 SEP	Nyminddegab
Skydelærerkursus, modul 1, 4010	4-7 SEP	Nyminddegab
Videregående Befalingsmandskursus, 2200	7-11 SEP	Bornholm
Alment Befalingsmandkursus, modul 1, 2000	9-11 SEP	Svendborg
Alment Befalingsmandkursus, modul 2, 2000	11-16 SEP	Nyminddegab
Hjemmeværnsskolens Lærerkursus, 1110	11-16 SEP	Nyminddegab
Alment Officerskursus, modul 2, 3000	11-16 SEP	Slagelse
Signalbefalingsmandskursus, 2025	18-23 SEP	Nyminddegab
Grundlæggende Skydelærerkursus, modul 1, 4000	20-23 SEP	Nyminddegab
Alment Befalingsmandkursus, modul 1, 2000	23-25 SEP	Nyminddegab
Gruppeførerkursus, MOTOV, 2280	25-30 SEP	Nyminddegab
Videregående Officerskursus, 3200	25-30 SEP	Nyminddegab
Instruktørkursus, 1100	25-30 SEP	Vandstedgård
Kontakt officerskursus, 3081	30 SEP- 2 OKT	Nyminddegab
Næstkommanderendekursus, Deling, 3005	30 SEP- 2 OKT	Nyminddegab
Alment Befalingsmandkursus, modul 2, 2000	2-7 OKT	Højstrup, Odense
Alment Befalingsmandkursus, modul 3, 2000	7-9 OKT	Nyminddegab
Kommandobefalingsmandskursus, 2020	7-9 OKT	Nyminddegab
Ledelseskursus 3, 1097	7-9 OKT	Nyminddegab
Skydelærerkursus, modul 2, 4010	9-15 OKT	Nyminddegab
Stabsofficerskursus i Hjemmeværnet, 3390	23-28 OKT	Nyminddegab
Videregående Befalingsmandskursus, 2200	23-28 OKT	Nyminddegab
Alment Befalingsmandkursus, modul 3, 2000	28-30 OKT	Højstrup, Odense
Vedligeholdende uddannelse af Sygehjælper i hjemmeværnet, 5012	29 OKT	Stensved
Alment Befalingsmandkursus, modul 2, 2000	30 OKT- 4 NOV	Nyminddegab
Instruktørkursus, 1100	30 OKT- 4 NOV	Nyminddegab
Alment Officerskursus, modul 3, 3000	30 OKT- 4 NOV	Slagelse
Skydelederkursus 2, 4031	11-13 NOV	Nyminddegab
Vedligeholdende uddannelse af Sygepasser i hjemmeværnet, 5027	11-13 NOV	Nyminddegab
Grundlæggende Skydelærerkursus, modul 2, 4000	13-19 NOV	Nyminddegab
Forsyningsbefalingsmandskursus, 2030	20-25 NOV	Nyminddegab
Ledelseskursus 2, 1096	20-25 NOV	Nyminddegab
Alment Befalingsmandkursus, modul 3, 2000	2-4 DEC	Nyminddegab

Et værn i "svøb"

Fundamentet for vores dages hjemmeværn skal findes i 1940'ernes hjemmeværnsforeninger. Søren K. Sørensen har været med siden begyndelsen, og han fortæller her om sin oplevelse af foreningernes første tid.

Mine egne oplevelser stammer fra mit medlemskab af Hjemmeværnsforening 56 Almind og 70 Ringsholm – to små foreninger under Distrikt 22 Viborg. De to foreninger samarbejdede som en enhed med fælles instruktion og træning, og man prøvede også at få et samarbejde med de slumrende skytteforeninger, der havde måttet aflevere deres våben til politiet. Det, der sprang i øjnene for en ung knægt som mig mellem alle disse voksne mænd (modstandsfolk), var en utrolig vrede mod politikerne: De samme politikere, som havde overgivet landet til – og samarbejdet med – besættelsesmagten, satte sig igen i stolene på Christiansborg. Desuden lod de englænderne få det tyske krigsmateriel, som dengang efter sigende kunne udruste 60.000 mand. I stedet måtte Danmark købe en masse nedslidt engelsk materiel.

Spænding mellem øst og vest

Efter indkaldelsen af de første danske soldater i juni 1945 og begyndende hjemsendelse af modstandsfolkene, startede opdelingen i "rød og blå stue" fremkaldt af den voksende spænding mellem Sovjet på den ene side og vestmagterne på den anden. Derfor blev der sat turbo på udviklingen af hjemmeværnsforeninger i efteråret 1945. I begyndelsen som terrænsportsforeninger, men siden 1946 i form af egentlige hjemmeværnsforeninger. Her fik vi medlemskort, hvorpå vores våben blev påført. Men efter nogle måneder blev de udskiftet med nye kort, hvor våbnene ikke var noteret. Grunden var simpelthen, at man ville forhindre en konfiskation af våbnene.

Intensiv træning

Træningen i hjemmeværnsforeningen var intensiv og ansvarsbevidst, og disciplinen var hård. Og selvom vi var en broget flok, der måtte høre på mange øgenavne som "Overfrakkekrigere", "Søndagspartisaner" og "Weekendmordere", så blev der gennem hjemmeværnsforeningernes landsledelse gjort et kæmpe arbejde for uniformering og fællesbestemmelser. Men vi måtte betale alt selv: kontingent, uniformer, egen kost, kørsel og ammunition; dette til trods blev vi en fasttømret flok på nogenlunde samme antal, som den aktive styrke udgør i dag. Først efter

kuppet i Tjekkoslovakiet og Påskekrisen i 1948 (se HJV magasinet nr. 1, 2008) fandt politikerne ud af, at det var et samfundsanliggende, og så fik vi Hjemmeværnsloven om det statslige Hjemmeværn 1. april 1949.

Som den sidste tilbageværende fra de to omtalte hjemmeværnsforeninger og stadig aktiv "hjemmeværner" på Lolland har jeg stadig et spørgsmål, som jeg ikke har fået et svar på efter 65 år: Hvorfor har omtale af hjemmeværnsforeningerne været så tys-tys? Og hvorfor har de aldrig fået den plads i hjemmeværnets historie, som de vitterlig er berettiget til?

Læs mere: Arne Mosgaard: "Frihedskamp og forsvarsvilje", 1995.

Søren K. Sørensens medlemskort til hjemmeværnsforeningen

Øvelse i hjemmeværnsforeningerne foråret 1947. Her forcering af vandløb ved Non Mølle ved Viborg

Krigens konsekvenser

Hvad får de udsendte soldater med hjem – på godt og ondt? Hvorfor valgte de at blive udsendt, hvad oplevede de og frem for alt, hvordan påvirkede oplevelserne dem og deres familier bagefter? Disse spørgsmål er centrale i "Danmark i krig", som behandler de danske militære indsatser på Balkan og i Irak. Og for at finde svarene har forfatteren interviewet

over 200 soldater og deres pårørende samt blandt andet udsendte FN- og EU-observatører.

Titel: Danmark i krig

Forfatter: Sven Arvid Birkeland

Forlag: Gyldendal

Pris: kr. 349,95

Kastellet mange udtryk

Der er skrevet mange bøger om Kastelet. Og derfor skal "Stemninger i Kastelet" primært ses som et billedokument over det velbevarede fæstningsanlæg. Tidligere fotograf i Forsvarsstaben på Kastelet, Bodil Hallstrøm Aasted, har gennem 32 år taget en lang række stemningsbilleder, og den pensionerede oberst John E. Andersen har skrevet tekst.

Titel: Stemninger i Kastelet

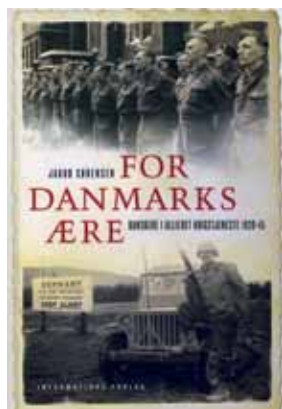
Forfatter: Bodil Hallstrøm Aasted og John E. Andersen

Forlag: Norvestgrafik

Pris: kr. 250

I britisk tjeneste

De har hidtil ikke fået meget opmærksomhed, de omkring 1.000 frivillige soldater der kæmpede i allieret, især britisk, tjeneste under 2. Verdenskrig – en kamp, der bød på svære vilkår og store afsavn. "For Danmarks ære" beskriver optakten til organiseringen i Det Danske Råd, og bogen går med tekst og billeder tæt på en række af eksilsoldaterne.

Titel: For Danmarks ære

Forfatter: Jakob Sørensen

Forlag: Informations Forlag

Pris: kr. 299

En vild plan

At tro på at man som besættelsesmagt i Europa kan landsætte en gruppe agenter i USA og lamme den amerikanske krigsproduktion, kræver en del fantasi. Ikke desto mindre var den plan tæt på at lykkes for tyskerne under 2. Verdenskrig. "Nazisabotørerne" fortæller historien om den vilde plan, der udstiller både sabotørernes dumdristighed og amerikanernes inkompetence.

Titel: Nazi-sabotørerne

Forfatter: Michael Dobbs

Forlag: Informations Forlag

Pris: kr. 349

SUPPLER DIN FØRSTEHJÆLPS- OG SANITETSUDDANNELSE!

NØDBEHANDLERKURSUS

WILDERNESS FIRST RESPONDER KURSUS

WWW.FRONTMED.DK

KONGELIG HOFLEVERENDØR

M. W. Morch & Søn's Eftf. ApS.

DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBAND

 MINIATUREORDNER

MEDALJER

SLØJFER . ROSETTER

PEDER SKRAMS GADE 3 . 1054 KØBENHAVN K
TEL. & FAX: 33 12 82 53
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK
WWW.ORDENSBAND.DK

Konkurrence

24 © PIB COFENRAGEN	OPOF- RENDE- PERSON	ØJNE ANTAL POLI- TIKER	↓	↓	VARME KEM. TEGN	DRENG FRUG- TEN	↓	PRØVE
↑								
LUKKET TÅBERNE RET								
↓					OMV. RÆKKE- FØLGE FUGL			
↑							MÅBER	
HEN- GEMTE EKSI- STENS				GRØN TIDS- RUM				DRIK
↑						STONE FORK.		
PLAN- TERNE LÆGE- MIDLER					STONE			
TAL- ORD								

Sudoku

		7		3		9	2	
3				7				
8	2				9		5	
6					8	4		
2			7		1			8
		5	6					1
	7		9				3	2
				8				5
	3	2		6		8		

© & Distribution: www.knightfeatures.com/www.pib.dk sud_s90088.tif

Vinderne af konkurrencen i HJV magasinet 1/2011 blev:

Leif Hansen
Bramstrup 4
Bramstrup
5792 Årslev

Anne-Margrethe Olsen
Nordvangen 36
Bredballe
7120 Vejle Øst

Konkurrence

Hvis du har brugt lidt tid til at læse HJV magasinet, skulle det ikke være vanskeligt for dig at svare på nedenstående spørgsmål.

Blandt de, der svarer rigtigt på alle spørgsmålene, trækker vi lod om to smarte Leatherman-knive med blandt andet tang, dåseåbner og stjerneskrue-trækker samt tilhørende lækker holder til bæltet.

Spørgsmål:

- 1 Hvilken eskadrille modtog årets kollektive frivillighedspris?
- 2 Hvilken race er Henrik Larsens hund Uffe?
- 3 Hvad er det, som bliver stjålet langs jernbanestrækningerne, og som er et problem for Banedanmark?
- 4 Hvad hedder delingsføreren for hjemmeværnets anden deling i Kosovo?
- 5 Hvor etablerede flyverhjemmeværnet en feltflyveplads midt i april?
- 6 Hvilke to hjemmeværnsforeninger var Søren K. Sørensen medlem af i 1940'erne?

Send dine svar til HJV magasinet, Hjemmeværnskommandoen, Kastellet 82, 2100 København Ø – eller på e-mail til hjvbl@hjbv.dk senest torsdag 30. juni.

God fornøjelse

KØR-SELV-LÆSERREJSER

Som læser af HVJ magasinet får du disse specielle læsertilbud. Oplys rejsekoden ved bestilling – så får du automatisk rabatprisen.

Du danske sommer..

4 dage på hotel i Fredericia, Danmark

Trinity Hotel

Findes der noget som ferietid i Danmark, når solen blinker i fjord og bælt, og de lange, lyse nætter sender drømmene på flugt? Fredericia er placeret midt i landet og er et oplagt udgangspunkt for en ferie, hvor I endelig får oplevet alle de berømte, danske sommerattraktioner. Når I bor på Trinity Hotel, er I smukt placeret ved det gamle færgeleje og den gamle Lillebæltsbro i udkanten af Fredericia bare et stenkast fra stranden, hvor den grønne bøgeskov vokser helt ned til vandet. Herfra er der blot 6 km ind til centrum, hvor der er liv og glade dage i de blomstersmykkede gågader og på den gamle fæstningsbys grønne voldanlæg. Naturen omkring Fredericia byder på ikke mindre end 3 skønne badestrande med blå flag – og så er her på ingen tid afgang til Jyllands attraktioner i topklasse: Legoland og Lalandia Aquadome i Billund (53 km). Løveparken i Givskud (47 km). Og lige på den anden side af broen venter H.C. Andersens Fyn – indbegrebet af dansk sommeridyl med bindingsværk, stokroser og små havneidyller.

Ankomst: Valgfri ankomst i perioden 3.7.-4.8.2011.

Pris pr. person i minidobbeltværelse

799,-

Normalpris kr. 949,-

- 3 overnatninger
- 3 x morgenbuffet

Opholdet inkluderer kun slutrengøring.

**5 overnatninger m. morgenbuffet
Kun kr. 1.299,-**

**OBS: Rejser du alene m. børn?
Prisen og børnerabatterne gælder
også for 1 voksen med børn**

Børnerabat:

Max. 1 barn 0-4 år gratis i forældres seng. Max. 2 børn 5-13 år ½ pris i forældres værelse. Max. 2 børne- eller voksenopredninger fra 14 år 25 % rabat. Dog max. 2 ekstraopredninger i alt pr. værelse.

Foto: Nicolas Jessen

Trinity Hotel

Vidste du...
at der er mange flere tilbud med rejsekoden "HVJ" på www.happydays.nu på til en særlig læserpris!

Sommerwellness – for store og små

6 dage på 4-stjernet hotel i Teistungen, Tyskland

Victors Residenz Teistungenburg ★★★★★

Den lille landsby Teistungen ligger ved Harzens sydlige indgang, som grænser op til både Thüringen og Niedersachsen. På denne placering lå der engang et cistercienserkloster grundlagt i 1260, men i 1996 blev her opført et elegant, 4-stjernet hotel med alle de luksusfaciliteter, som klostermunkene kun kunne drømme om. Hotellet ligger omgivet af 28 hektar park og skov, og nærområdet er overstrøet med idylliske bindingsværksbyer og borgidyller, som man kun finder dem i det historiske Midt-tyskland og Harzen.

Ankomst: Valgfri ankomst i perioden 25.6.-9.8.2011.

Pris pr. person i dobbeltværelse

2.749,-

Normalpris kr. 3.049,-

- 5 overnatninger
- 5 x morgenbuffet
- 5 x 3-retters middag/buffet inkl. salatbar
- Velkomstdrink
- Is til børnene hver dag
- Saft eller juice til børnene til aftensmaden
- 1 x squash eller badminton
- 1 x cykeludlån

Børnerabat:

Max. 1 barn 0-4 år gratis i forældres seng. Max. 1 barn 5-11 år gratis i forældres værelse.

Victors Residenz Teistungenburg

Ferie i Alperne

8 dages ferie på 3-stjernet hotel i Westendorf, Østrig

Gasthof Lendwirt ★★★

Det 3-stjernede Gasthof Lendwirt er indrettet i typisk østrigsk stil med blomsterkasser på facaden. Værtinden er dansk, og stedet er præget af en hyggelig og varm atmosfære, hvor hele familien vil føle sig velkomne. Hotellet ligger i en skøn dal midt i de østrigske Alper, og herfra har I rigtig gode muligheder for enten aktiv ferie i den smukke natur eller spændende udflugter. I kan f.eks. besøge Wildpark Aurach (24 km) lidt uden for Kitzbühel, som er en oplevelse for dyre- og naturelskere med forskellige hjortearter, kænguruer og meget andet.

Ankomst: Lørdage frem til 8.10.2011.

Pris pr. person i dobbeltværelse fra

2.399,-

Normalpris fra kr. 2.699,-

- 7 overnatninger
- 7 x morgenbuffet
- 7 x 3-retters middag/buffet
- Aktivitetsprogram

Alle priser & perioder:

Frem til 26.8.: 2.549,-
27.8.-14.10.: 2.399,-

OBS: Kurafgift på EUR 1,30 pr. pers. over 14 år pr. døgn afregnes direkte med hotellet.

Børnerabat:

Max. 1 barn 0-3 år gratis i forældres seng. Max. 2 børn 4-11 år gratis i forældres værelse. Max. 2 børn 12-15 år ½ pris i forældres værelse. Max. 2 ekstraopredninger i alt.

Gasthof Lendwirt

Bestil nu på:

www.happydays.nu

eller ring:

70 20 34 48

Husk rejsekode: **HJV**

Åbent hverdage kl. 8.00-15.30

Børnerabatter ved 2 betalende voksne. Enkeltværelse og afbestillingsforsikring kan tilkøbes. Ekspeditionsgebyr kr. 69,-.

Teknisk arrangør: Happydays

Afsender:
DistributionPLUS A/S
Strandvejen 16, 2. sal
9000 Aalborg

INF-WEAR.dk

SABER ADVANCED

PT-3

XL-1 ADVANCED

SPEAR

WILEY X
FRAGMENTATIONSBRILLER
PRISER FRA KR. 399,-
STORT UDVALG
I EKSTRAUDSTYR
BESØG
WWW.INF-WEAR.DK

VED KØB OVER KR. 200,-
MEDFØLGER DER EN GRATIS
INF-WEAR TEGNEBOG
RABATKODE: **HJVMAG**
(GÆLDENDE TIL 31 JUL 2011)

Supplér eller opgradér din personlige udrustning!

Salg af professionelt udstyr og udrustning til soldater i dansk forsvar - nationalt og internationalt

Blokken 37 • 3460 Birkerød • 36 77 56 40 • www.inf-wear.dk • info@inf-wear.dk